

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza účetní závěrky společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

The Analysis of Final Accounts of ZEVETA MACHINERY, Company

Student:

Denisa Navrátilová

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Dagmar Bařinová, Ph.D.

Ostrava 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a 2, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne 7. 5. 2010

.....

Denisa Navrátilová

OBSAH

1.	Úvod.....	6
2.	Základní charakteristika účetních výkazů	7
2.1.	Účetní závěrka.....	7
2.1.1.	Rozvaha.....	9
2.1.2.	Výkaz zisku a ztráty	12
2.1.3.	Příloha	14
2.1.4.	Přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow)	15
2.1.5.	Přehled o změnách vlastního kapitálu	16
3.	Základní charakteristika finanční analýzy.....	18
3.1.	Vzájemné vazby mezi účetními výkazy	18
3.2.	Metody finanční analýzy	19
3.2.1.	Analýza absolutních ukazatelů.....	20
3.2.1.1.	Horizontální analýza (analýza trendů)	20
3.2.1.2.	Vertikální analýza (procentní rozbor)	21
3.2.2.	Analýza fondů finančních prostředků	21
3.2.3.	Analýza poměrových ukazatelů	22
3.2.3.1.	Ukazatele rentability	22
3.2.3.2.	Ukazatele likvidity	24
3.2.3.3.	Ukazatele zadluženosti	25
3.2.3.4.	Ukazatele aktivity.....	27
3.2.3.5.	Ukazatele kapitálového trhu	28
4.	Finanční analýza společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. a její vyhodnocení	30
4.1.	Charakteristika společnosti	30
4.2.	Výpočet ukazatelů finanční analýzy a jejich vyhodnocení	32
4.2.1.	Analýza absolutní ukazatelů.....	32
4.2.1.1.	Horizontální a vertikální analýza rozvahy	32
4.2.1.2.	Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	36
4.2.2.	Analýza poměrových ukazatelů	39
4.2.2.1.	Analýza ukazatelů rentability.....	40
4.2.2.2.	Analýza ukazatelů likvidity.....	43
4.2.2.3.	Analýza ukazatelů zadluženosti	45
4.2.2.4.	Analýza ukazatelů aktivity	49
4.3.	Zhodnocení finanční situace.....	51
5.	Závěr.....	53
	Seznam použité literatury	54
	Seznam zkratk	
	Seznam symbolů	
	Seznam grafů	
	Seznam obrázků	
	Seznam tabulek	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1. ÚVOD

Účetní závěrka je klíčovou účetní kategorií. Její kvalita rozhoduje o celém účetnictví. Jejím prostřednictvím sděluje účetní jednotka svým partnerům základní informace pro jejich rozhodování. Podle § 7 odst. 1 ZOÚ *má být účetní závěrka sestavena tak, aby podávala věrný a poctivý obraz majetkové a finanční situace účetní jednotky.*

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty firmy jsou základním informačním zdrojem pro zhodnocení její finanční situace. Tyto výkazy nám poskytují nejlepší informace, i když jsou jistým způsobem zdeformované. Díky těmto výkazům je možné provést analýzu výkonnosti nejen naší firmy, ale i firem našich obchodních partnerů.

Významnou součástí finančního řízení podniku představuje finanční analýza. Využívá se různých poměrových ukazatelů, pomocí nichž lze provést hodnocení finanční situace a výkonnosti podniku. Smyslem jejich využití je posoudit úroveň finanční situace podniku v současnosti a doporučit vhodná řešení do budoucna.

Cílem této bakalářské práce je vymezit a prakticky provést rozbor analýzy účetní závěrky společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za období 2004 – 2008. Analýza finanční situace je prováděna pomocí výpočtů jednotlivých ukazatelů finanční analýzy.

Bakalářská práce obsahuje tři stěžejní části. První stěžejní část se věnuje základní charakteristice účetní závěrky. Obsahuje tedy informace o účetních výkazech, tj. o rozvaze, výkazu zisku a ztráty, příloze, přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu.

V druhé části se zaměřuji na základní charakteristiku finanční analýzy. Uvádím zde metody finanční analýzy, jako jsou analýza absolutních ukazatelů, analýza fondů finančních prostředků a analýza poměrových ukazatelů. V této části se také zabývám definicí jednotlivých ukazatelů finanční analýzy.

V třetí části je prezentována firma ZEVETA MACHINERY, a. s. Jsou zde uvedeny informace o historii, základní údaje, předmět podnikání a také organizační struktura. Dále je v této části provedena finanční analýza sledované společnosti a její vyhodnocení.

2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ

Účetní výkazy sestavené jako součást účetní závěrky poskytují nejlepší obraz o majetkové a finanční struktuře, o ziskovosti a finanční situaci daného podniku.

Mezi uživatele účetních výkazů patří zejména manažeři, zákazníci, dodavatelé, investoři, zaměstnanci, banky a ostatní věřitelé, státní instituce.

2.1. Účetní závěrka

Účetní závěrku tvoří:

- rozvaha (balance),
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha, jež podává vysvětlení a doplňující informace k rozvaze a k výkazu zisku a ztráty.

Účetní závěrka může obsahovat ještě další dva výkazy, a to přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Tyto výkazy mohou být součástí přílohy nebo se sestavují jako samostatné výkazy.

Druhy účetních závěrek:

- řádná účetní závěrka: sestavuje se jednou ročně, a sice k poslednímu dni účetního období,
- mimořádná účetní závěrka: vyhotovuje se k jinému dni, než je poslední den účetního období. Jedná se např. o tyto případy: den předcházející dni vstupu do likvidace, den předcházející dni prohlášení konkurzu atd.
- mezitímní účetní závěrka: sestavuje se, pokud to vyžaduje zvláštní právní předpis; vyhotovuje se průběhu účetního období, aniž se uzavírají účetní knihy.

Den, ke kterému se vyhotovuje řádná případně mimořádná účetní závěrky, je nazýván rozvahový den.

Účetní závěrku je možné sestavit v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Účetní závěrku v plném rozsahu musí povinně sestavovat účetní jednotky, které mají povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem a dále všechny akciové společnosti. Účetní jednotky, které nemají povinnost auditu, mohou sestavovat účetní závěrku v plném rozsahu dobrovolně.

I když zákon umožňuje sestavit účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu, není to příliš vhodné. Výhodnější je plný rozsah, neboť údaje v zúžené formě jsou nepřehledné.

Účetní závěrka ať už v plném nebo zjednodušeném rozsahu dle § 18 odst. 2 ZOÚ musí obsahovat:

- *jméno a příjmení, obchodní firmu nebo jiný název účetní jednotky,*
- *sídlo u právnických osob; bydliště u fyzických osob, popř. místo podnikání, pokud se liší od bydliště,*
- *identifikační číslo (bylo-li přiděleno),*

- *právní formu účetní jednotky,*
- *předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla zřízena,*
- *rozvahový den nebo jiný okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje,*
- *okamžik sestavení účetní závěrky.*

Aby byla účetní závěrka považována za sestavenou, musí být připojen podpisový záznam odpovědné osoby.

Účetní jednotky, kterým je uložena povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem, jsou povinny sestavit výroční zprávu. „Účelem tohoto dokumentu je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení účetní jednotky.“¹ V současné době ji hodně firem používá jako nástroj své prezentace. Výroční zpráva podléhá auditorskému ověření stejně jako účetní závěrka. Auditor ověřuje kvalitu tohoto dokumentu a také informace v něm obsažené.

Výroční zpráva podle § 21 odst. 2 ZOÚ obsahuje následující informace:

- *o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy,*
- *o předpokládaném budoucím vývoji činnosti účetní jednotky,*
- *o aktivitách (činnostech) v oblasti výzkumu a vývoje,*
- *o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,*
- *o tom, zda má účetní jednotka zřízenou organizační složku v zahraničí,*
- *a jiné požadované informace dle zvláštních předpisů.*

Součástí výroční zprávy je také účetní závěrka a zpráva auditora, popřípadě ještě další dokumenty.

U povinnosti mít účetní závěrku a výroční zprávu ověřenou auditorem se posuzují tři kritéria:

- *aktiva celkem \geq 40 mil. Kč (hodnota brutto aktiv),*
- *čistý obrát \geq 80 mil. Kč („celková výše výnosů dělená počtem započatých měsíců v účetním období vynásobená dvanáctí“²),*
- *průměrný přepočtený stav zaměstnanců \geq 50.*

U akciových společností dochází k povinnosti auditu, pokud za účetní období, za nějž se účetní závěrka ověřuje a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo dosáhly alespoň jedno ze tří kritérií. Ostatní obchodní společnosti a družstva ověřují účetní závěrku auditorem, pokud splní alespoň dvě ze tří kritérií.

Účetní jednotky zapisované do obchodního rejstříku mají povinnost zveřejnit účetní závěrku a výroční zprávu, a to v takovém rozsahu, v jakém ji sestavují. Tedy buď v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Účetní závěrku a výroční zprávu zveřejní uložením do sbírky

¹ Landa, M.: Jak číst finanční výkazy, 2008, s. 49.

² Pilařová, I.; Pilátová, J.: Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2008, 2008, s. 94.

listin obchodního rejstříku. Účetní závěrku lze uložit jako součást výroční zprávy. Předáním uvedených dokumentů rejstříkovému soudu je povinnost zveřejnění ze strany účetní jednotky splněna.

Auditované účetní jednotky zveřejňují tyto dva dokumenty do 30 dnů od splnění dvou podmínek. Těmito podmínkami se míní:

- ověření účetní závěrky a výroční zprávy auditorem,
- schválení příslušným orgánem (u akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným se jedná o valnou hromadu, u družstva o členskou schůzi).

Tato lhůta platí v případě, že zvláštní předpis nestanoví jinou. Nejpozději je možné tyto dokumenty zveřejnit do konce bezprostředně následujícího účetního období. V této situaci se nemusí brát ohled na to, zda byly tyto dokumenty schváleny. Zpráva o auditu podléhá také povinnosti zveřejnění.

Podle § 31 odst. 2 písm. a) ZOÚ *mají účetní jednotky povinnost uschovávat účetní závěrku a výroční zprávu po dobu 10 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají.*

2.1.1. Rozvaha

Rozvaha představuje základní účetní výkaz, je zdrojem informací o finanční pozici firmy. „Rozvaha zachycuje stav majetku podniku (aktiv) na jedné straně a zdrojů jeho krytí (pasiv) na straně druhé k určitému časovému okamžiku.“³ Má tedy statický charakter, což je nevýhodou, neboť v době analyzování je stav majetku a závazků úplně jiný. Někdy o struktuře aktiv hovoříme jako o majetkové struktuře a o struktuře pasiv jako o finanční struktuře.

Rozlišujeme následující typy rozvah:

- zahajovací rozvaha: sestavuje se ke dni vzniku účetní jednotky,
- konečná rozvaha: sestavuje se ke dni ukončení činnosti účetní jednotky,
- řádná rozvaha: sestavuje se k poslednímu dni účetního období,
- mimořádná rozvaha: účetní jednotka ji sestavuje k jinému dni, než je pravidelný termín,
- počáteční rozvaha: sestavuje se k prvnímu dni účetního období a tento den není den vzniku účetní jednotky.

³ Dluhošová, D.: Finanční řízení a rozhodování podniku, 2008, s. 49.

Tab. 2.1 Základní struktura rozvahy

AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé období
	Brutto	Korekce	Netto	Netto
AKTIVA CELKEM				
Pohledávky za upsaný kapitál				
Stálá aktiva Nehmotný dlouhodobý majetek Hmotný dlouhodobý majetek Finanční investice				
Oběžná aktiva Zásoby Dlouhodobé pohledávky Krátkodobé pohledávky Finanční majetek				
Ostatní aktiva				

PASIVA	Běžné účetní období	Minulé účetní období
PASIVA CELKEM		
Vlastní kapitál Základní kapitál Kapitálové fondy Fondy ze zisku Výsledek hospodaření minulých let Výsledek hospodaření za období		
Cizí zdroje Rezervy Dlouhodobé závazky Krátkodobé závazky Bankovní úvěry a výpomoci		
Ostatní aktiva		

Zdroj: Landa, *Jak číst finanční výkazy*, 2008.

Rozvahu si můžeme představit jako oboustrannou tabulku, ve které na levé straně vykazujeme aktiva a na straně pravé pasiva. Rozvaha je založena na základní bilanční rovnici (Aktiva = Pasiva).

Aktiva se člení podle likvidnosti (tj. schopnost jednotlivých typů majetku přeměnit se na hotové peněžní prostředky) na stálá a oběžná. Stálá aktiva představují majetek, jenž podnik využívá dlouhodobě a který se opotřebovává postupně formou odpisů. Oběžná aktiva zahrnují majetek, který se při činnosti podniku spotřebovává najednou nebo proces jeho přeměny netrvá déle než 1 rok.

Pasiva, která jsou zdrojem krytí aktiv, se člení podle původu kapitálu, a to na vlastní kapitál (zdroje, které do firmy vloží vlastníci) a cizí kapitál (zdroje od věřitelů).

Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří zřizovací výdaje (soudní a notářské poplatky, výdaje na pracovní cesty před založením firmy), nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (projekty, receptury), software, ocenitelná práva (know-how, licence, patenty), goodwill, jiný dlouhodobý nehmotný majetek (může zde být uvedeno technické zhodnocení nehmotného majetku) atd.

Dlouhodobý hmotný majetek zahrnuje zejména pozemky, stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, pěstitelské celky trvalých porostů (vinice, chmelnice, ovocné sady), základní stádo a tažná zvířata, jiný dlouhodobý hmotný majetek (ložiska nerostu, umělecká díla, sbírky, movité kulturní památky, technické zhodnocení nad 40 000 Kč).

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek se odepisuje. Výjimku tvoří pouze pozemky, které se neodepisují.

Součástí dlouhodobého finančního majetku jsou především cenné papíry a vklady, které bude podnik držet po dobu delší než 1 rok, podnikem poskytnuté půjčky se splatností delší než 1 rok.

Zásoby zahrnují materiál (suroviny, pomocné látky, obaly, náhradní díly), nedokončenou výrobu, polotovary, výrobky, zvířata a zboží.

Pohledávky se člení podle času na krátkodobé a dlouhodobé. Největší část zaujímají pohledávky z obchodních vztahů.

Krátkodobý finanční majetek (splatnost do 1 roku) zahrnuje peníze v pokladně, na bankovním účtu a krátkodobé cenné papíry a podíly.

Ostatní aktiva zahrnují položky časového rozlišení nákladů a výnosů.

Z tab. 2.1 je zřejmé, že strana aktiv obsahuje dva sloupce. Sloupec běžné účetní období se dále člení na sloupce brutto, korekce a netto. Brutto představuje hodnotu aktiv neupravenou o oprávky a opravné položky. Korekce se vykazuje se znaménkem mínus a zahrnuje oprávky a opravné položky. Netto představuje rozdíl sloupců brutto a korekce. Sloupec minulé účetní období se již dále nedělí a vykazuje se v hodnotách netto.

Pod pojmem základní kapitál se rozumí vklady vlastníků do podniku vyjádřené v penězích.

Kapitálové fondy zahrnují fondy, které nejsou tvořeny ze zisku, nýbrž z externích zdrojů (např. emisní ážio, dary, vklady společníků nezvyšující základní kapitál).

Fondy ze zisku rozdělujeme na dvě skupiny: povinně tvořené fondy (zákonný rezervní fond u obchodních společností, u družstev se jedná o nedělitelný fond) a fondy tvořené dobrovolně (např. sociální fond, statutární fond).

V případě výsledku hospodaření minulých let se jedná buď o nerozdělený zisk nebo neuhrazenou ztrátu.

Výsledek hospodaření běžného účetního období se v dalším účetním období rozděljuje nebo se použije na úhrady ztráty.

Rezervy se tvoří na vrub nákladů a tím snižují výsledek hospodaření. Slouží ke krytí budoucích výdajů. Základní dělení rezerv: zákonné rezervy (např. rezervy na opravu hmotného majetku, bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví) a ostatní rezervy (např. rezerva na garanční opravy, rezerva na restrukturalizaci).

Závazky se člení dle času na krátkodobé a dlouhodobé. Největší část představují obchodní závazky (vzniklé z obchodních vztahů).

Bankovní úvěry a výpomoci se člení na krátkodobé a dlouhodobé. Bankovní úvěry poskytuje finanční instituce (banka), výpomoci jiný subjekt.

Ostatní pasiva zahrnují různé druhy časového rozlišení nákladů a výnosů.

Podíváme-li se na tab. 2.1 vidíme, že na straně pasiv jsou dva sloupce, které se už dále nečlení. Jedná se o sloupec běžné účetní období a minulé účetní období.

Rozvahu lze sestavit buď v plném nebo zjednodušeném rozsahu. V plném rozsahu sestavují akciové společnosti a dále účetní jednotky, které jsou povinny ověřovat účetní závěrku auditorem.

Položky rozvahy se vykazují v české měně a zaokrouhlují se na celé tisíce Kč. Pokud nastane případ, že účetní jednotka má úhrn aktiv (netto) 10 miliard Kč a více, může položky vykázat v celých milionech Kč.

2.1.2. Výkaz zisku a ztráty

Úkolem výkazu zisku a ztráty je podávat informace o finanční výkonnosti podniku za určité období. Tento výkaz rozvádí jedinou rozvahovou položku, a to výsledek hospodaření za běžné účetní období. Základní prvky výkazu zisku a ztráty představují náklady a výnosy.

Náklady lze vymezit jako peněžní vyjádření vynaložených ekonomických zdrojů na určitý výkon, který nám přinese výnos.

Výnosy lze definovat jako v penězích vyjádřený ekonomický prospěch, kterého podnik dosáhl s vynaložením nákladů.

Podle způsobu, jak se člení náklady v provozní oblasti se, rozlišuje:

- druhová výsledovka (sleduje povahu nákladů),
- účelová výsledovka (sleduje příčinu vzniku nákladů).

Zpravidla účetní jednotky sestavují výkaz zisku a ztráty v druhém členění.

Tab. 2.2 Struktura výkazu zisku a ztráty

+ OBCHODNÍ MARŽE
+ Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- Provozní náklady
= Provozní výsledek hospodaření
+ Výnosy z finanční činnosti
- Náklady z finanční činnosti
= Finanční výsledek hospodaření
- Daň z příjmu za běžnou činnost
= Výsledek hospodaření za běžnou činnost
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
- Daň z mimořádné činnosti
= Mimořádný výsledek hospodaření
= Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj: Dluhošová, *Finanční řízení a rozhodování*, 2008

V ČR má výkaz zisku a ztráty vertikální podobu a položky jsou uspořádány stupňovitě. Na základě toho je možné vyčíslit:

- provozní výsledek hospodaření – je určen základními a opakujícími se hospodářskými činnostmi podniku,
- finanční výsledek hospodaření – vychází z finančních operací a způsobu financování podniku,
- výsledek hospodaření za běžnou činnost – zjistíme jako součet provozního a finančního výsledku hospodaření po odečtení daně z příjmů za běžnou činnost. Pokud je výsledek kladný, podnik dosahuje zisku, pokud je záporný, dosahuje ztráty.
- mimořádný výsledek hospodaření – vyplývá z operací, které jsou pro podnik nepravdivé a neočekávané (např. manka a škody na majetku),
- výsledek hospodaření za účetní období – součet výsledku hospodaření za běžnou činnost a mimořádného výsledku hospodaření po zdanění. Tento výsledek se musí rovnat výsledku hospodaření za běžné účetní období, který je vykázán v rozvaze. Podléhá schvalovacímu řízení (např. valnou hromadou).

Výkaz zisku a ztráty můžeme sestavit v plném nebo zjednodušením rozsahu. Údaje se vykazují jak za běžné období tak také za minulé období. Položky jsou uváděny v české měně a zaokrouhleny na celé tisíce Kč.

Při provádění finanční analýzy se setkáváme s následujícími typy zisků:

- EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation Charges) – zisk před odečtením odpisů, úroků a daní,
- EBIT (Earnings before Interest and Taxes) – zisk před odečtením úroků a daní,
- EBT (Earnings before Taxes) – hrubý zisk čili zisk před zdaněním,
- EAT (Earnings after Taxes) – čistý zisk neboli zisk po zdanění,
- EAR (Earnings Retained) – nerozdělený zisk, vypočítá se jako EAT minus dividendy nebo podíly na zisku.

2.1.3. Příloha

Příloha k účetním výkazům představuje povinnou část účetní závěrky. Jejím cílem je vysvětlit významné informace uvedené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty a rovněž doplnit informace neobsažené v těchto výkazech. Forma přílohy není stanovena. Účetní jednotka ji může sestavit popisným způsobem nebo ve formě přehledných tabulek případně kombinací těchto metod. Podkladem pro sestavení jsou účetní doklady, účetní knihy a vnitřní účetní směrnice. V příloze se vykazují údaje za běžné i minulé účetní období. Tyto údaje se uvádějí v celých tisících Kč, pokud není stanoveno jinak.

Přílohu je možné sestavit:

- v plném rozsahu: sestavují účetní jednotky, které mají povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem a akciové společnosti. Plný rozsah znamená, že účetní závěrka obsahuje také přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.
- v zjednodušeném rozsahu: sestavují ostatní účetní jednotky, tzn. ty, které nemají povinnost auditu.

Povinný obsah přílohy je vymezen ve vyhlášce č. 500/2002 v § 39.

Základní struktura přílohy musí obsahovat tyto informace:

I. obecné informace o účetní jednotce

- popis účetní jednotky – název, sídlo, datum vzniku, právní forma, předmět činnosti, popis organizační struktury apod.,
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců,
- určení členů statutárních a dozorčích orgánů,
- údaje o půjčkách a úvěrech poskytnutých statutárním a dozorčím orgánům atd.

II. informace o účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování

- způsoby oceňování jednotlivých složek majetku,
- druhy vedlejších pořizovacích nákladů,
- postupy odpisování a použité odpisové metody,
- způsob stanovení opravných položek,
- způsob přepočtu cizích měn na koruny,

- způsob stanovení reálné hodnoty,
- III. doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty
- rozpis hlavních skupin dlouhodobého majetku s uvedením pořizovací ceny a oprávek,
 - informace o finančním pronájmu,
 - rozpis majetku neuvedeného v rozvaze,
 - rozpis rezerv,
 - doměrky daně z příjmů za minulá období,
 - pohledávky po lhůtě splatnost,
 - závazky po lhůtě splatnosti aj.
 - popis změn vlastního kapitálu, pokud účetní jednotka nesestavuje přehled o změnách vlastního kapitálu
- IV. přehled o peněžních tocích a přehled o vlastním kapitálu, jestliže se nesestavují jako samostatné výkazy.

2.1.4. Přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow)

Vypovídá o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů za určité období. Je tedy základním zdrojem informací o změnách ve finanční pozici. Využívá se zejména při řízení likvidity podniku. Plní doplňkovou funkci k výkazu zisku a ztráty, neboť pokud firma dosahuje zisku, nemusí to vypovídat, že má dostatek peněžních prostředků a naopak. V ČR není forma výkazu závazně stanovena.

CF se nerovná zisku. Tato skutečnost je zapříčiněna časovým nesouladem mezi příjmy a výdaji a náklady a výnosy.

Peněžní prostředky představují peníze v hotovosti + ceniny, peněžní prostředky na účtech a peníze na cestě.

Pod pojmem peněžní ekvivalenty chápeme krátkodobý likvidní majetek pohotově a snadno směnitelný za peníze, jejichž částka je známa předem. Jsou to např. krátkodobé cenné papíry, pohledávky se splatností do 3 měsíců.

Podle podnikových činností se CF člení na:

- CF z provozní činnosti,
- CF z finanční činnosti,
- CF z investiční činnosti.

Provozní činnost zahrnuje základní výdělečnou činnost podniku a dále ostatní aktivity, které se nepovažují za činnost investiční nebo finanční. Jde v podstatě o transakce, které přináší buď čistý zisk nebo ztrátu.

Výše CF z investiční činnosti je určena především pohybem stálých aktiv (pořízení nebo vyřazení dlouhodobého majetku v důsledku prodeje). Patří se také poskytování úvěrů, půjček a výpomocí spřízněným osobám.

Finanční činnost zahrnuje operace, které způsobují změny ve výši i struktuře vlastního kapitálu a v cizím kapitálu dlouhodobém. Podává tedy informace o finančních operacích s věřiteli.

Výkaz cash flow je možné sestavit přímou nebo nepřímou metodou. U přímé metody se sledují všechny příjmy a výdaje podniku a CF se určí jako jejich rozdíl. Tato metoda je velmi přesná, ale také náročná. Proto se v praxi využívá spíše zřídka. Nepřímá metoda se týká pouze provozní činnosti. U investiční a finanční činnosti se využívá přímá metoda, neboť je to efektivnější. Nepřímá metoda se vypočte pomocí transformace výsledku hospodaření do pohybu peněžních prostředků. Výsledek hospodaření se upravuje o tzv. nepeněžní operace, kterými jsou např. odpisy, tvorba a čerpání rezerv apod., dále se upravuje o změnu majetku a zdrojů krytí. Nepřímá metoda je výhodnější, přehlednější a využívá se především pro rozborové účely.

Tab. 2.3 Cash flow nepřímou metodou

+ Čistý zisk
+ Odpisy
- Změna stavu zásob
- Změna stavu pohledávek
+ Změna stavu krátkodobých závazků
= Cash flow z provozní činnosti
- Přírůstek dlouhodobých aktiv
= Cash flow z investiční činnosti
+ Změna bankovních úvěrů
+ Změna nerozděleného zisku minulých let
- Dividendy
+ Emise akcií
= Cash flow z finanční činnosti
= Cash flow celkem

Zdroj: Dluhošová, *Finanční řízení a rozhodování*, 2008

2.1.5. Přehled o změnách vlastního kapitálu

Poskytuje detailnější informace o vlastním kapitálu, a to o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu, ke kterým došlo mezi dvěma rozvahovými dny. Podává informace o operacích, které přímo ovlivnily výši a složení vlastního kapitálu.⁴ Tento výkaz se vyhotovuje za běžné a minulé účetní období.

⁴ Kynclová, D.: Účetní závěrka v příkladech, 2007, s. 187.

Zejména externí uživatelé účetních výkazů využívají informace z tohoto výkazu, neboť odkrývá operace prováděné podnikem. Právě tyto operace jsou důležité pro rozhodnutí těchto uživatelů.

České účetní předpisy neupravují konkrétní způsob sestavení výkazu. Je však požadováno vyčíslení vyplacených dividend a zdrojů, z nichž bylo čerpáno. V praxi se nejčastěji používá způsob uvedený v tab. 2.4.

Tab. 2.4 Možné řešení přehledu o změnách vlastního kapitálu

Položka tis. Kč	Počáteční zůstatek		Zvýšení		Snížení		Konečný zůstatek		Vyplácené dividendy	
	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období
Základní kapitál										
Vlastní akcie										
Emisní ážio										
Kapitálové fondy										
Rozdíly z přecenění										
Rezervní fondy										
Ostatní fondy ze zisku										
Nerozdělený zisk										
Neuhrazená ztráta										
Zisk/ztráta za úč. období										

Zdroj: Kynclová, Účetní závěrka v příkladech, 2007

3. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza představuje neodmyslitelnou část finančního řízení moderního podniku. „Finanční analýzu lze charakterizovat jako soubor postupů prováděných s cílem získat informace pro finanční řízení podniku a rozhodování externích subjektů.“⁵ Zabezpečuje zpětnou vazbu mezi skutečností a efektem řídicích rozhodnutí, který předpokládáme. Hlavním cílem této analýzy je provedení rozboru finanční situace firmy, při kterém se využívají zejména údaje z účetní závěrky. Finanční situace firmy představuje komplexní vyjádření úrovně všech činností podniku. Dále umožňuje nalézt silné a slabé stránky firmy. Takto nalezené silné stránky využít pro zhodnocení majetku firmy a slabé stránky napravit, aby nezpůsobily problémy. Finanční analýza se také využívá při přípravě podkladů, podle nichž budou uživatelé činit své finanční rozhodování. Výsledky analýzy slouží pro provedení srovnání podniku s konkurencí a také s odvětvím.

3.1. Vzájemné vazby mezi účetními výkazy

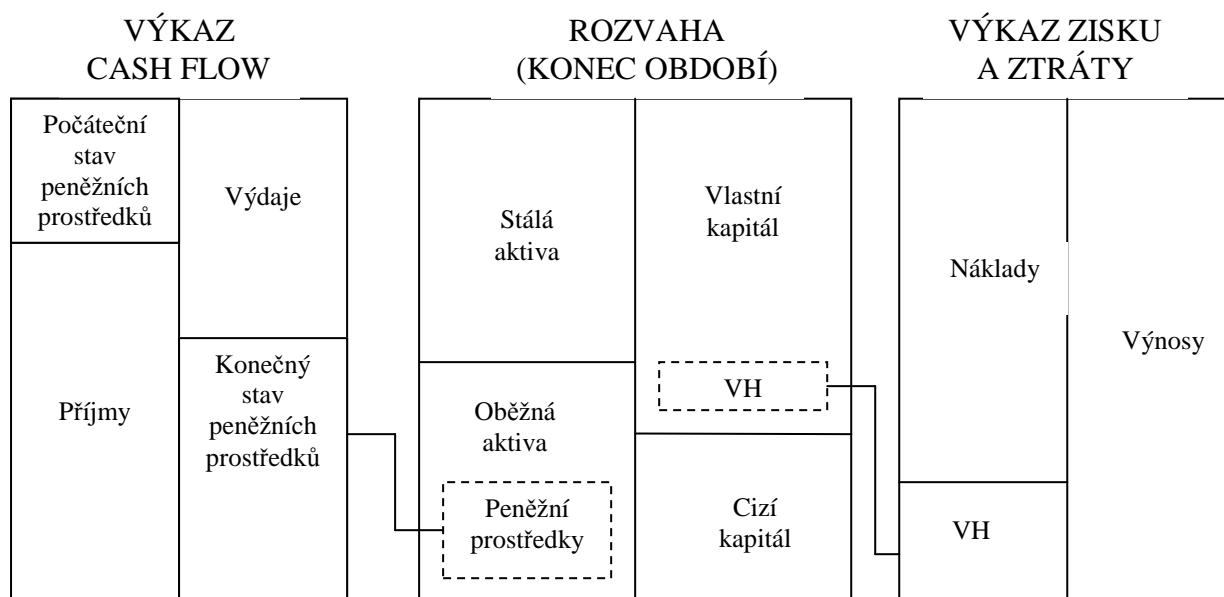
Účetní výkazy jsou zdrojem informací pro provedení finanční analýzy. Informace obsažené v těchto výkazech využívají zejména manažeři, investoři, akcionáři, věřitelé aj. Základní předpoklad spočívá v tom, že výkazy vypovídají o reálné situaci podniku.

Účetní výkazy lze rozdělit do dvou skupin:

- výkazy finančního účetnictví: pro tyto výkazy se používá označení externí výkazy; patří sem rozvaha, výkaz zisku a ztráty a cash flow,
- výkazy vnitropodnikového účetnictví: podniky je sestavují podle svých potřeb; do této skupiny patří výkazy zobrazující čerpání nákladů podniku (v členění na náklady např. druhové, kalkulační), výkazy o spotřebě nákladů v jednotlivých střediscích podniku nebo na jednotlivé výkony atd.

⁵ Landa, M.: Jak číst finanční výkazy, 2008, s. 59.

Obr. 3.1 Vzájemné vazby mezi účetními výkazy

Zdroj: Dluhošová, Finanční řízení a rozhodování, 2008

Tzv. tříbilanční systém zobrazuje vzájemné vazby mezi účetními výkazy. Rozvaha je základním výkazem a poskytuje celkový obraz předmětu finančního účetnictví. Zachycuje informace o majetkové struktuře (aktiva) a o finanční struktuře (pasiva) k určitému okamžiku. Tento výkaz je založen na bilanční rovnici, pro kterou platí $A = P$. Výkaz zisku a ztráty vysvětluje proces tvorby výsledku hospodaření, zatímco z rozvahy lze vyčíst pouze absolutní velikost této rozvahové položky. Výkaz zisku a ztráty se sestavuje za určité období a základními stavebními prvky jsou náklady a výnosy. Přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow) zachycuje přírůstky a úbytky peněžních prostředků. Díky tomuto výkazu můžeme analyzovat peněžní prostředky, které jsou v rozvaze součástí oběžných aktiv.

Spojovací prvek rozvahy a výkazu zisku a ztráty je výsledek hospodaření. Spojovací prvek rozvahy a výkazu cash flow představují peněžní prostředky.

3.2. Metody finanční analýzy

Ve finanční analýze se používají dvě metody:

- elementární (základní) metody: pracují s extenzivními a intenzivními ukazateli,
- vyšší metody: metody matematické statistiky (např. bodové odhady, distribuční funkce apod.)

Extenzivní ukazatele informují o objemu a jsou uvedeny v peněžních jednotkách. Do této skupiny patří:

- stavové ukazatele: zachycují stav aktiv a pasiv k určitému časovému okamžiku

- rozdílové ukazatele: rozdíly stavových ukazatelů, tj. rozdíl stavu určitých skupin aktiv a pasiv (např. čistý pracovní kapitál, který představuje rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky).
- tokové ukazatele: podávají informace o změně extenzivních ukazatelů (stavových a rozdílových ukazatelů), k níž došlo za určitou dobu (např. cash-flow).

Intenzivní ukazatele informují o míře, v jaké jsou využívány extenzivní ukazatele. Vyjadřují se podílem dvou i více extenzivních ukazatelů (např. ukazatelé rentability). Analýza pomocí intenzivních (poměrových) ukazatelů je nejvyužívanější metodou finančních rozborů.

Mezi elementární metody finanční analýzy patří:

- analýza absolutních ukazatelů
 - horizontální analýza
 - vertikální analýza
- analýza fondů finančních prostředků
 - analýza čistého pracovního kapitálu
 - analýza čistých pohotových prostředků
- analýza poměrových ukazatelů
 - analýza ukazatelů rentability
 - analýza ukazatelů likvidity
 - analýza ukazatelů zadluženosti
 - analýza ukazatelů aktivity
 - analýza ukazatelů kapitálového trhu.

3.2.1. Analýza absolutních ukazatelů

Tato analýza zahrnující vertikální a horizontální rozbor finančních výkazů představuje výchozí bod finanční analýzy.

3.2.1.1. Horizontální analýza (analýza trendů)

„Zabývá se porovnáním změn položek jednotlivých výkazů v časové posloupnosti.“⁶ Změny se vyjadřují v procentech a také v absolutních číslech. Porovnání položek se provádí po řádcích, proto označení horizontální analýza.

$$\text{absolutní změna ukazatele} = X_t - X_{t-1} \quad (3.1)$$

$$\text{relativní změna ukazatele} = \frac{X_t - X_{t-1}}{X_{t-1}} \quad (3.2)$$

⁶ Pilařová, I.; Pilátová, J.: Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2008, 2008, s. 151.

3.2.1.2. Vertikální analýza (procentní rozbor)

Vyjadřuje, kolika procenty se daná položka výkazu podílí na daném základu. Někdy bývá označována jako strukturální analýza, neboť zobrazuje strukturu významných položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Používá se zejména pro analýzu rozvahy, kdy základem je např. suma aktiv. U výkazu zisku a ztráty bývá základem např. velikost tržeb. Rozbor položek je proveden v jednotlivých letech ve sloupcích, proto označení vertikální analýza. Tato analýza je vhodná pro meziroční a mezipodnikové srovnání.

$$\text{podíl na celku} = \frac{X_i}{\sum X_i} \quad (3.3)$$

3.2.2. Analýza fondů finančních prostředků

V rámci finanční analýzy pojem „fondy“ označuje rozdílové ukazatele mezi určitými položkami aktiv a pasiv. Mezi nejčastěji používané fondy patří čistý pracovní kapitál a čisté pohotové prostředky.

Čistý pracovní kapitál (ČPK)

Existují dva pohledy na ČPK:

1. ČPK z pozice aktiv

- „představuje část oběžného majetku, která se během roku přemění v pohotové peněžní prostředky a po splacení krátkodobých závazků může být použita k uskutečnění podnikových záměrů.“⁷

$$\text{ČPK} = \text{OA} - \text{krátkodobé závazky} \quad (3.4)$$

2. ČPK z pozice pasiv

- jde o část dlouhodobých zdrojů, která finančně kryje oběžná aktiva.

$$\text{ČPK} = (\text{vlastní kapitál} + \text{cizí kapitál dlouhodobý}) - \text{dlouhodobý majetek} \quad (3.5)$$

Má-li být firma likvidní musí být ČPK větší jak 0, tzn. že oběžná aktiva musí být vyšší než krátkodobé závazky. Z pohledu pasiv platí, že dlouhodobé zdroje (vlastní kapitál + cizí kapitál dlouhodobý) převyšují dlouhodobý majetek. Čím vyšší hodnot ČPK dosahuje, tím je větší schopnost podniku hradit své závazky. Pokud je ČPK menší než 0, vzniká ve firmě tzv. nekrytý dluh.

Čisté pohotové prostředky (ČPP)

Výpočet vyjadřuje nejvyšší stupeň likvidity. Na pohotové peněžní prostředky můžeme pohlížet ve dvou úrovních:

- a) peněžní prostředky v pokladně + peněžní prostředky na běžných účtech

⁷ Dluhošová, D.: Finanční řízení a rozhodování podniku, 2008, s. 81.

- b) peněžní prostředky v pokladně + peněžní prostředky na běžných účtech + ekvivalenty peněžních prostředků (šeky, směnky, cenné papíry s krátkou dobou splatnosti).

$$\check{CPP} = PP - okamžitě splatné závazky \quad (3.6)$$

3.2.3. Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou nejčastěji používanou metodou finanční analýzy. Využívají se údaje ze základních účetních výkazů, které jsou dostupné veřejnosti. Poměrové ukazatele se vypočítají vydělením jedné položky nebo skupiny položek účetních výkazů jinou položkou nebo skupinou položek.

3.2.3.1. Ukazatele rentability

Ukazatele rentability (neboli výnosnosti, míry zisku) jsou považovány za vrcholové ukazatele efektivnosti firmy. „Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.“⁸ Obecný tvar je možné vyjádřit jako poměr zisku a kapitálu. K měření rentability vloženého kapitálu se používají tyto ukazatele:

- rentability aktiv,
- rentability dlouhodobých zdrojů,
- rentabilita vlastního kapitálu,
- rentabilita tržeb,
- rentabilita nákladů.

Tyto ukazatele využívají údaje z rozvahy i výkazu zisku a ztráty. Patří tedy do skupiny mezivýkazových poměrových ukazatelů. Vyjadřují, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč vloženého kapitálu. Tyto ukazatele by měli mít v čase rostoucí tendenci.

Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets)

Tento ukazatel je považován za základní měřítko rentability. Vypočítá se jako poměr zisku a celkových aktiv vložených do podnikání, bez přihlédnutí ke zdrojům, ze kterých byla tato aktiva financována. Tento ukazatel vyjadřuje míru výnosu na aktiva nebo také produkční síly. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím je to lepší, neboť vložený kapitál nám přinese více zisku.

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (3.7)$$

⁸ Grünwald, R.; Holečková, J.: Finanční analýza a plánování podniku, 2007, s. 80.

Ukazatel ROA může mít také následující podobu. V čitateli je použit zisk po zdanění, k němu se přičtou úroky po zdanění, které představují odměnu věřitelům za půjčení kapitálu.

$$ROA = \frac{EAT + \text{úroky}(1 - t)}{\text{aktiva}} \quad (3.8)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity)

Ukazatel hodnotí efektivnost vlastních zdrojů podniku (základní kapitál, kapitálové fondy, akumulované hospodářské výsledky). O tento ukazatel se zajímají především akcionáři a vlastníci. Pomocí tohoto ukazatele mohou investoři zjistit, zda jimi vložený kapitál přináší dostatečný výnos s ohledem na riziko investice. ROE by měla být vyšší než úroky, které mohou obdržet investoři z jiné formy investování. Je také vhodné, aby byl ukazatel vyšší než rentabilita aktiv (ROA).

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3.9)$$

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE – Return on Capital Employed)

Tento ukazatel se používá pro mezipodnikové srovnání. Využívají ho zejména velké průmyslové korporace. Ukazatel hodnotí výnosnost dlouhodobých zdrojů podniku (základní kapitál, kapitálové fondy, akumulované hospodářské výsledky, dlouhodobé závazky).

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{vlastní kapitál} + \text{cizí kapitál dlouhodobý}} \quad (3.10)$$

Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales)

Ukazatel se využívá pro srovnání v čase a mezipodnikové srovnání. Vyjadřuje, kolik korun zisku připadá na 1 Kč tržeb. Tento ukazatel bývá také označován jako ziskové rozpětí. Jeho nízká hodnota poukazuje na chybné řízení firmy, naopak vysoká hodnota dokazuje nadprůměrnou úroveň firmy. Pro provedení mezipodnikového srovnání dosadíme do čitatele EBIT místo EATu.

$$ROS = \frac{EAT}{\text{tržby}} \quad (3.11)$$

Rentabilita nákladů

Tento ukazatel bývá považován za doplňkový ukazatel pro rentabilitu tržeb. Vyjadřuje, jaké množství zisku v Kč získá podnik vložením 1 Kč celkových nákladů. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím dochází k lepšímu zhodnocení vložených nákladů. Z toho vyplývá, že procento zisku je vyšší.

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{EAT}{\text{celkové náklady}} \quad (3.12)$$

3.2.3.2. Ukazatele likvidity

Někdy bývají označovány jako ukazatele platební schopnosti. Trvalá platební schopnost je základní podmínkou existence podniku. S platební schopností jsou spojeny pojmy:

- solventnost – vyjadřuje schopnost podniku hradit své splatné závazky včas (tj. v době jejich splatnosti).
- likvidita – vyjadřuje momentální schopnost podniku hradit své splatné závazky.
- likvidnost – schopnost majetku přeměnit se na pohotové peněžní prostředky. Nejvíce likvidní je krátkodobý finanční majetek, nejméně dlouhodobý majetek.

Obecně ukazatele likvidity vypočteme tak, že do čitatele dosadíme to, čím můžeme platit, a do jmenovatele to, co musíme zaplatit. Jedná se o ukazatele statické, protože jsou vypočítány k rozvahovému dni. Hodnota těchto ukazatelů by měla být vyšší než 1, v opačném případě převažují závazky nad likvidním majetkem. Platí, že čím jsou ukazatele likvidity vyšší, tím je platební schopnost podniku lepší. Ovšem příliš vysoké likvidita není žádoucí, protože vypovídá o velkém množství oběžných aktiv, které nepřináší velké efekty. Likvidita je tedy v protikladu s rentabilitou, podnik s vysokým podílem likvidního majetku má nižší rentabilitu.

Celková likvidita

Označuje se také jako likvidita 3. stupně nebo běžná likvidita. Vyjadřuje, kolik Kč oběžného majetku připadá na 1 Kč krátkodobých závazků. Hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat od 1,5 do 2,5. Pro úspěšnou činnost podniku je důležité, aby byly krátkodobé závazky hrazeny z těch položek majetku, které jsou k tomuto účelu určeny, a ne např. prodejem dlouhodobého majetku. Mezi nevýhody ukazatele patří skutečnost, že nepřihlíží ke struktuře aktiv z hlediska likvidity a ke struktuře krátkodobých závazků z hlediska doby splatnosti.

$$\text{Celková likvidita} = \frac{OA}{CK_{\text{krátkodobý}}} \quad (3.13)$$

Pohotová likvidita

Někdy bývá označován jako likvidita 2. stupně. Je měřítkem okamžité solventnosti. Vyjadřuje, jaké množství peněz rychle likvidního majetku připadá na 1 Kč krátkodobých závazků. Tento ukazatel odstraňuje nedostatky celkové likvidity, neboť u oběžných aktiv zahrnuje jen pohotové prostředky. Pohotové prostředky představují peníze v hotovosti, peníze v bance, obchodovatelné cenné papíry a pohledávky. Pro větší vypovídací schopnost ukazatele je vhodné vyloučit nedobytné pohledávky a pohledávky po lhůtě splatnosti. Hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat od 1 do 1,5.

$$\text{Pohotov\'a likvidita} = \frac{OA - \text{z\'asoby}}{CK_{\text{kr\'atkodob\'y}}} \quad (3.14)$$

Okamžitá likvidita

Označuje se také jako likvidita 1. stupně. Vyjadřuje, jaké množství peněz krátkodobého likvidního majetku připadá na 1 Kč krátkodobých závazků. Čítec obsahuje pohotov\'e platební prostředky, kterými se rozumí peníze na účtech, peníze v pokladně, obchodovatelné cenné papíry a šeky. Hodnota ukazatele by se měla pohybovat kolem 0,2.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{OA - \text{z\'asoby} - \text{pohledávky}}{CK_{\text{kr\'atkodob\'y}}} = \frac{PP}{CK_{\text{kr\'atkodob\'y}}} \quad (3.15)$$

3.2.3.3. Ukazatele zadluženosti

Podávají informace o struktuře zdrojů financování. Zadluženost vyjadřuje, v jaké míře firma využívá cizí kapitál k financování svého majetku.

Zadluženost není negativní jev. Pokud by podnik použil na financování svého majetku jen vlastní kapitál, vedlo by to ke snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Naopak použití pouze cizího kapitálu by vyvolalo obtíže při jeho získávání. Proto se pro financování využívá jak vlastní kapitál tak i cizí kapitál.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech

Někdy bývá také označován jako koeficient samofinancování. Tento ukazatel vyjadřuje dlouhodobou finanční stabilitu, tzn. že poskytuje informace o tom, do jaké míry firma financuje svůj majetek vlastními zdroji. Hodnotí tedy finanční samostatnost podniku. Čím vyšší je tento ukazatel, tím vyšší je finanční stabilita podniku. Jde o doplňkový ukazatel k ukazateli celkové zadluženosti a jejich součet je roven 1.

$$\text{Podíl vlastního kapitálu na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (3.16)$$

Stupeň krytí stálých aktiv

Tento ukazatel vypovídá o tom, do jaké míry firma využívá dlouhodobý kapitál (vlastní kapitál + cizí kapitál dlouhodobý) na financování dlouhodobého majetku. Pokud je hodnota ukazatele rovna 1, jsou všechna stálá aktiva kryta dlouhodobým kapitálem.

$$\text{Stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (3.17)$$

Majetkový koeficient

Tento ukazatel bývá také označován jako finanční páka. Klíčový ukazatel v hledání optimální finanční struktury, tj. v hledání optimálního poměru mezi vlastním a cizím kapitálem. Majetkový koeficient by měl být v čase stabilní.

$$\text{Majetkový koeficient} = \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3.18)$$

Ukazatel celkové zadluženosti

Je označován též jako ukazatel věřitelského rizika. Udává, do jaké míry je firma zadlužena. Vyjadřuje tedy, v jakém rozsahu je firma financována cizími zdroji. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a také finanční riziko. Hodnota ukazatele by neměla přesáhnout 50 %.

$$\text{Ukazatel celkové zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (3.19)$$

Je důležité vypočítat také analytické ukazatele celkové zadluženosti, kterými jsou dlouhodobá a krátkodobá zadluženost.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (3.20)$$

$$\text{Krátkodobá zadluženost} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (3.21)$$

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Ukazatel vyjadřuje, kolik korun cizího kapitálu připadá na 1 Kč vlastního kapitálu. U stabilních společností se hodnota pohybuje v rozmezí od 80 % do 120 %. Výše ukazatel závisí na fázi vývoje firmy.

$$\text{Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (3.22)$$

Úrokové krytí

Tento ukazatel udává, kolikrát provozní zisk pokrývá nákladové úroky. Ukazatel by měl být větší než 1. Pokud je roven 1, znamená to, že firma vydělává pouze na úroky. Platí, že čím vyšší je hodnota ukazatele úrokového krytí, tím příznivější je finanční situace firmy.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (3.23)$$

Úrokové zatížení

Vyjadřuje, jakou část vytvořeného provozního zisku odčerpávají nákladové úroky. Podnik, který vykazuje dlouhodobě nízké úrokové zatížení, je oprávněn využít vyšší podíl cizích zdrojů.

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{úroky}}{\text{EBIT}} \quad (3.24)$$

3.2.3.4. Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele vyjadřují vázanost kapitálu v daných formách aktiv. Analyzují efektivnost hospodaření podniku s vybranými aktivy. Vždy je potřeba sledovat stav a vývoj těchto ukazatelů ve vztahu k odvětví podniku, neboť odvětví mají své typické hodnoty. Tato skupina je charakterizována pomocí dvou typů ukazatelů:

1. Rychlost obratu (obrátko) – vyjadřuje, kolikrát se za dané období přemění určitá část majetku na peněžní prostředky.
2. Doba obratu – vyjadřuje dobu, za kterou se určitá část majetku přemění na peněžní prostředky.

Obrátka celkových aktiv

Tento ukazatel vyjadřuje, míru využívání celkových aktiv. Udává, kolikrát se celková aktiva obrátí v ročních tržbách. Využívá se zejména pro mezipodnikové srovnání. Pro tento ukazatel je lepší vyšší hodnota, neboť to vypovídá o tom, že dochází k efektivnějšímu využívání majetku.

$$\text{Obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (3.25)$$

Doba obratu aktiv

Doba obratu aktiv udává časový interval, za který dojde k obratu celkových aktiv v návaznosti na tržby. Firma usiluje o co nejkratší dobu obratu. Hodnota ukazatele je ovlivněna podílem fixních aktiv a dynamikou tržeb.

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{celková aktiva} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (3.26)$$

Doba obratu zásob

Tento ukazatel vyjadřuje průměrný časový interval, po který jsou zásoby v podniku vázány. Čím je doba kratší, tím lépe pro podnik.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (3.27)$$

Doba obratu pohledávek

Vyjadřuje průměrný počet dnů, za který jsou pohledávky splaceny. Pokud se hodnota ukazatele pohybuje do 30 dnů, je považována za optimální. Naopak hodnota vyšší než 90 dnů může vést k finančním potížím.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (3.28)$$

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vypovídá o platební morálce dané firmy, tj. do kolika dnů, je firma schopna uhradit své závazky. Podniky usilují o co nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele. Podle pravidla solventnosti platí, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek. V tomto případě je zajištěna finanční rovnováha firmy.

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (3.29)$$

3.2.3.5. Ukazatele kapitálového trhu

Tyto ukazatele čerpají vstupní data jak z účetních údajů podniku, tak i z údajů kapitálového trhu. Využívají je akciové společnosti, jejichž akcie jsou veřejně obchodovatelné. Ukazatele hodnotí schopnost akciové společnosti zhodnocovat vklady investorů. Toho lze dosáhnout prostřednictvím výplaty dividend nebo růstem cen akcií.

Čistý zisk na akcii (EPS – Earnings Per Share)

Tento ukazatel vyjadřuje, kolik dividend lze vyplatit z vytvořeného zisku společnosti. Vyšší hodnota ukazatele signalizuje vyšší cenu akcie, a také růst hodnoty firmy.

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \frac{EAT}{p.k. \text{ kmenových akcií}} \quad (3.30)$$

Ukazatel P/E (Price-Earnings Ratio)

Ukazatel P/E udává, kolik, např. korun, jsou investoři ochotni zaplatit za jednu jednotku zisku.

$$\text{Ukazatel } P / E = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{čistý zisk na jednu akcii}} \quad (3.31)$$

Dividendový výnos (Dividend Yield)

Vyjadřuje procentuální výnos z akcie. Výnosnost poklesne, pokud se tržní cena akcie zvýší a výše dividendy se nezmění.

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{dividenda na kmenovou akcii}}{\text{tržní cena akcie}} \quad (3.32)$$

Market – to – Book Ratio

Tento ukazatel vyjadřuje poměr tržní a účetní hodnoty firmy. Tržní cena u prosperující firmy by měla být vyšší než účetní.

$$\text{Market - to - Book Ratio} = \frac{\text{suma tržních cen všech akcií}}{\text{ÚH akcie}} \quad (3.33)$$

4. FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI ZEVETA MACHINERY, A. S. A JEJÍ VYHODNOCENÍ

4.1. Charakteristika společnosti

Historie společnosti

ZEVETA COMPONENTS, a. s., byla založena v roce 2000 restrukturalizací společnosti ZEVETA Bojkovice, a. s. Příčinou byla separace civilní – automobilové výroby a muniční výroby.

Tato společnost vystupuje jako samostatný právní subjekt v holdingovém uspořádání, v němž jediným akcionářem je ZEVETA Bojkovice, a. s.

Od 19. 9. 2007 došlo u společnosti ZEVETA COMPONENTS, a. s. ke změně názvu na ZEVETA MACHINERY, a. s. Veškeré ostatní skutečnosti (sídlo, IČ, DIČ, čísla účtů, představitelé, kontakty atd.) zůstávají nezměněny.

V letech 2004 až 2008 byl firma ZEVETA MACHINERY, a. s. zapojena do projektu HOERBIGER, v rámci něhož vyráběla výrobky pro automobilový průmysl. Projekt měl původně trvat 10 let, ale byl předčasně ukončen v roce 2008 ze strany HOERBIGERU, neboť se v Německu plně projevila krize v oblasti automobilového průmyslu. V letech, kdy byla spolupráce na nejlepší úrovni, představoval tento odběratel cca 37 % z realizovaných tržeb za výrobky firmy. Při skončení projektu dostala společnost finanční kompenzaci za předčasné ukončení výroby.

Základní údaje o společnosti

Obchodní firma:	ZEVETA MACHINERY, a. s.
Sídlo:	Bojkovice, Tovární 532, okres Uherské Hradiště
PSČ:	687 71
IČ:	262 33 541
Datum vzniku:	18. prosince 2000
Právní forma:	akciová společnost
Základní kapitál:	59 000 000 Kč

Předmět podnikání

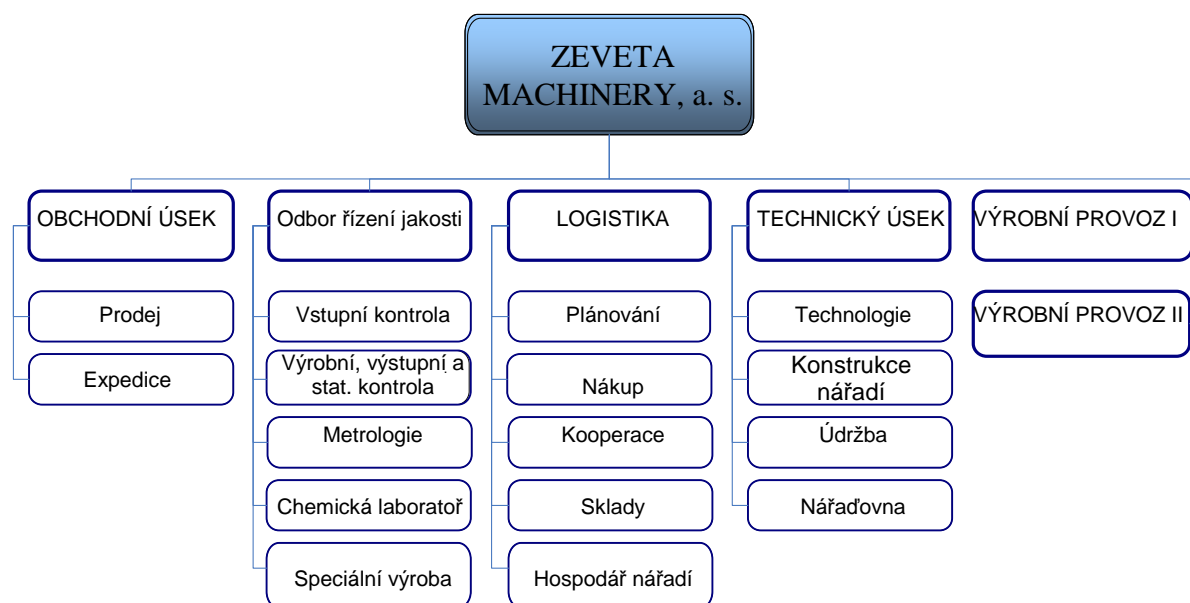
- výroba dílů pro automobilový průmysl,
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej,
- galvanizérství,
- kovoobráběčství,
- nástrojařství,
- povrchové úpravy a svařování kovů,

- zámečnictví,
- skladování zboží a manipulace s nákladem,
- pronájem a půjčování věcí movitých,
- služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy,
- příprava a vypracování technických návrhů,
- činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců,
- činnost technických poradců v oblasti strojírenství,
- testování, měření, analýzy a kontroly.

Největším tuzemským odběratelem je firma Knorr–Bremse ČR. Mezi největší zahraniční odběratele patří Knorr–Bremse Francie a do roku 2008 také německá firma Hoerbiger.

Organizační struktura společnosti

Obr. 4.1 Organizační struktura

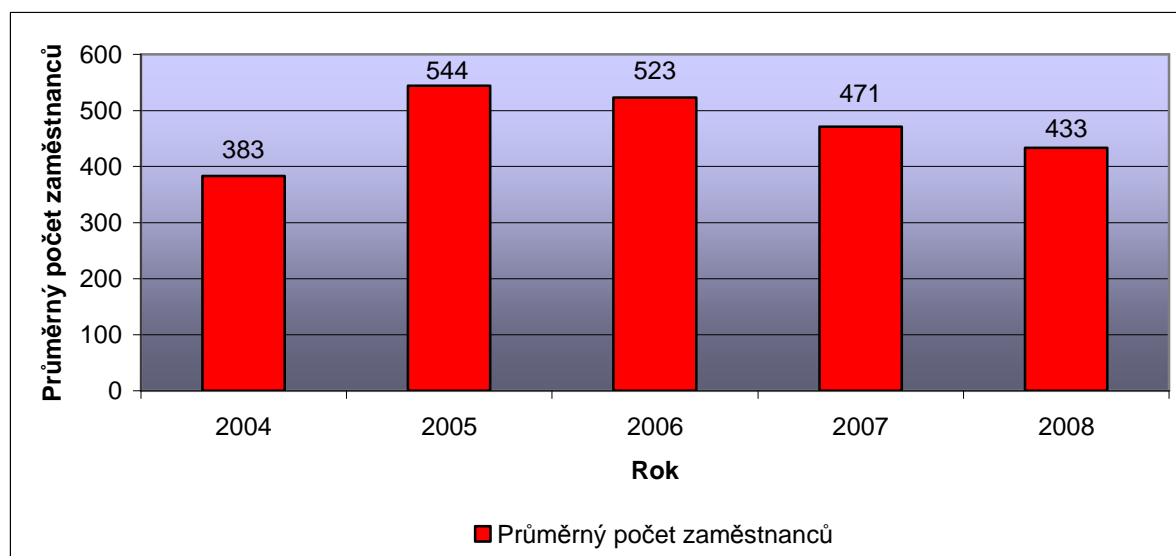

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Vývoj průměrného počtu zaměstnanců

Ve sledovaném období 2004 – 2008 se nejprve v roce 2005 zvýšil počet zaměstnanců na 544, což představuje nárůst o 42 % oproti roku 2004. Bylo to zejména z důvodu růstu objemu výroby. Od roku 2006 počet zaměstnanců klesá. Jednou z příčin je hospodářská krize a s ní spojený pokles zakázek. V roce 2008 zaměstnávala akciová společnost 433 zaměstnanců.

Graf 4.1 Vývoj průměrného počtu zaměstnanců za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

4.2. Výpočet ukazatelů finanční analýzy a jejich vyhodnocení

V této části bakalářské práce je zhodnocena finanční situace společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za období let 2004 – 2008. Zhodnocení je provedeno pomocí horizontální analýzy, vertikální analýzy a analýzy poměrových ukazatelů. Data pro výpočet jsou čerpána z účetních výkazů společnosti, a to z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, které jsou součástí přílohy č. 1 a 2.

4.2.1. Analýza absolutní ukazatelů

Zahrnuje horizontální a vertikální analýzu účetních výkazů společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008. Výpočty u horizontální analýzy jsou provedeny podle vzorců (3.1) pro absolutní změnu ukazatele a (3.2) pro relativní změnu ukazatele. Pro vertikální analýzu je použit vzorec (3.3). Základem u vertikální analýzy aktiv je suma aktiv, v případě pasiv pak suma pasiv. Při vertikální analýze výkazu zisku a ztráty jsou brány za základ tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Výsledné hodnoty horizontální a vertikální analýzy jsou uvedeny v přílohách č. 3 – 6.

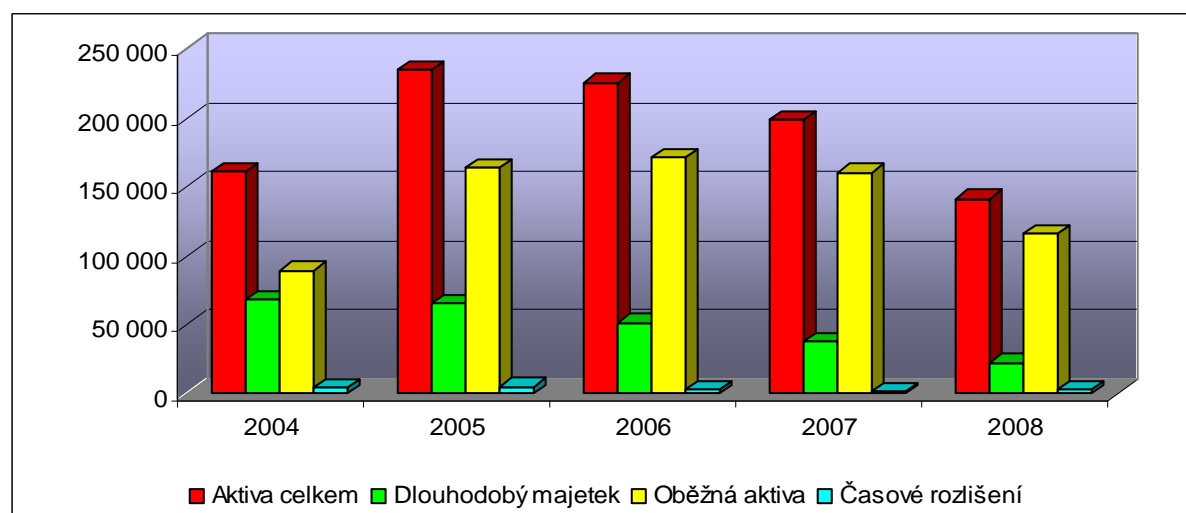
4.2.1.1. Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Horizontální analýza aktiv

Z grafu 4.2 je vidět, že celková aktiva mají od roku 2005 klesající tendenci. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2005. V tomto roce činila celková aktiva 235 145 tis. Kč, zvýšila se tedy o 45,15 % oproti roku 2004. Příčinou růstu bylo zvýšení oběžných aktiv z 89 199 tis. Kč na 164 597 tis. Kč. V rámci oběžných aktiv došlo k růstu zejména zásob,

krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. Ke zvýšení zásob došlo zejména z důvodu nárůstu materiálu o 98,53 %, nedokončené výroby a polotovarů o 76,98 %. V případě krátkodobých pohledávek měly podstatný vliv na zvýšení zejména pohledávky z obchodních vztahů, neboť se zvýšily o 79,32 %. U krátkodobého finančního majetku vzrostly firemní peníze na účtech v bankách z hodnoty 836 tis. Kč na 2 429 tis. Kč, neboť došlo k úhradě vydaných faktur. Hodnota časového rozlišení se meziročně zvýšila o 295 tis. Kč, zatímco dlouhodobého majetku poklesla o 2 547 tis. Kč. V roce 2006 klesla celková aktiva o 3,8 % a v dalším roce o 11,87 %. Nejnižší hodnoty bylo dosaženo v roce 2008, kdy celková aktiva činila 141 789 tis. Kč, což je meziroční pokles o 28,88 %. Důvodem snížení o 57 566 tis. Kč byl pokles dlouhodobého majetku o 14 629 tis. Kč (o 39,1 %) a oběžných aktiv o 44 258 tis. Kč (o 27,56 %). U dlouhodobého majetku se nejvíce snížila položka samostatných movitých věcí, zejména vlivem odpisů, také poklesla položka nedokončený dlouhodobý hmotný majetek. Hodnota časového rozlišení vzrostla z částky 1 376 tis. Kč na 2 697 tis. Kč.

Graf 4.2 Vývoj aktiv za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Horizontální analýza pasiv

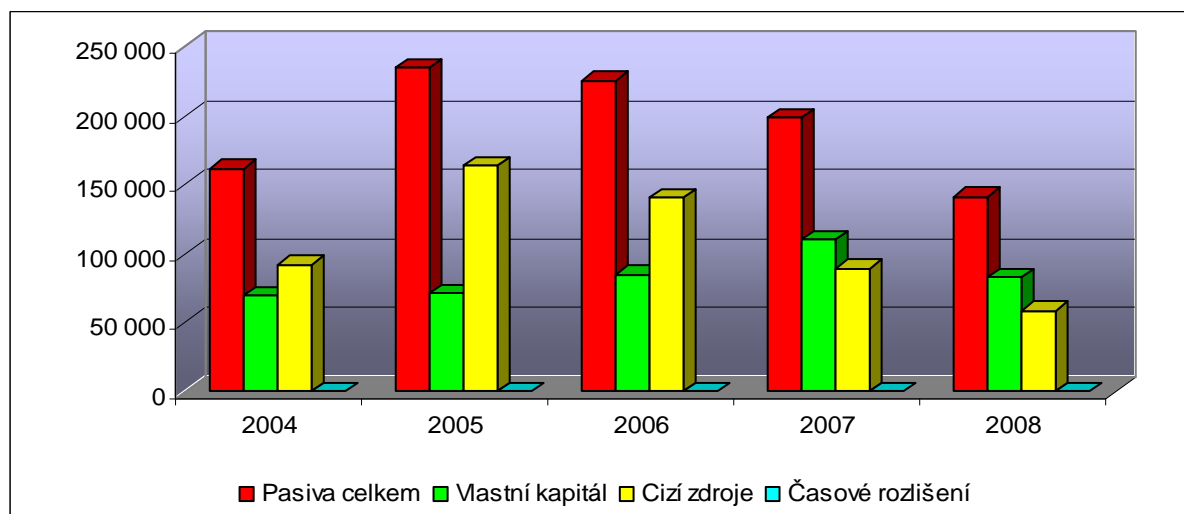
Z grafu 4.3 je zřejmé, že celková pasiva se za sledované období vyvíjela stejně jako celková aktiva. Je tedy dodrženo základní bilanční pravidlo (aktiva = pasiva).

V letech 2004 – 2006 převažují cizí zdroje nad vlastním kapitálem. Nejvyšší hodnoty dosahují cizí zdroje v roce 2005, kdy se meziročně zvýšily o 71 976 tis. Kč (o 78,15 %). Došlo zejména k růstu krátkodobých závazků o 113,33 %, a to především závazků z obchodních vztahů o 104,51 % a také závazků vůči státu. K růstu cizího kapitálu přispělo také přijetí nových bankovních úvěrů a výpomocí, čímž se tato položka zvýšila z částky 33 000 tis. Kč na 48 842 tis. Kč. V období let 2005 – 2008 mají cizí zdroje klesající tendenci. Nejnižší hodnoty

dosahují v roce 2008, kdy se meziročně snížily o 30 114 tis. Kč. Důvodem poklesu byla úhrada dlouhodobých a krátkodobých závazků.

Vlastní kapitál má od roku 2004 do roku 2007 rostoucí tendenci, díky postupnému nárůstu výsledku hospodaření. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2007, kdy vzrostl z částky 84 837 tis. Kč na 110 165 tis. Kč. Příčinou růstu o 29,85 % proti roku 2006 bylo zvýšení výsledku hospodaření běžného účetního období o 127,62% a také navýšení nerozděleného zisku minulých let o 114,24 %. Z důvodu vykazované ztráty v roce 2008 pokles vlastní kapitál o 27 452 tis. Kč na hodnotu 82 713 tis. Kč.

Graf 4.3 Vývoj pasiv za sledované období 2004 – 2008

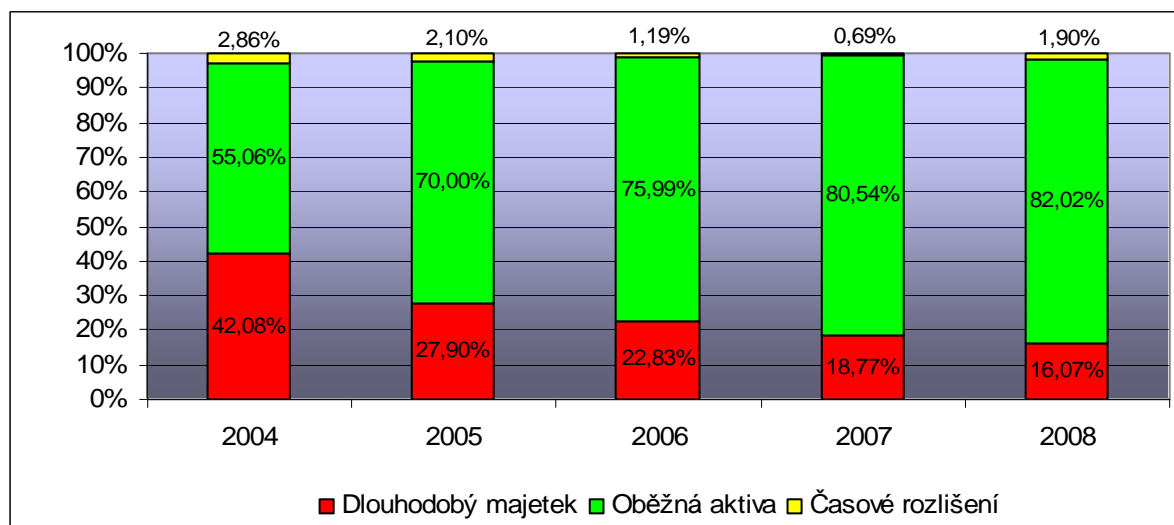

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Vertikální analýza aktiv

Z grafu 4.4 je patrné, že po celé sledované období převažovala ve firmě oběžná aktiva nad dlouhodobým majetkem. Navíc podíl dlouhodobého majetku má klesající tendenci, zatímco podíl oběžných aktiv roste. Dlouhodobý majetek představuje převážně dlouhodobý hmotný majetek, jehož podíl na celkových aktivech postupně klesá z 42,05 % až na 15,88 %. Nejpodstatnější část v rámci dlouhodobého hmotného majetku tvoří samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Nejvýznamnějšími položkami oběžného majetku jsou zásoby a krátkodobé pohledávky. Podíl zásob měl zpočátku kolísavý vývoj, od roku 2006 má však rostoucí trend. Jejich podíl na celkových aktivech společnosti postupně vzrostl z 30,04 % v roce 2006 na hodnotu 38,42 % v roce 2008. Největší část zásob tvoří materiál, nedokončená výroba a polotovary. Podíl krátkodobých pohledávek v čase rostl, kromě posledního analyzovaného roku 2008, kdy pokles na 37,78 %. Jedná se zejména o pohledávky z obchodních vztahů. Položky časového rozlišení jsou zanedbatelné.

Graf 4.4 Struktura aktiv za sledované období 2004 - 2008

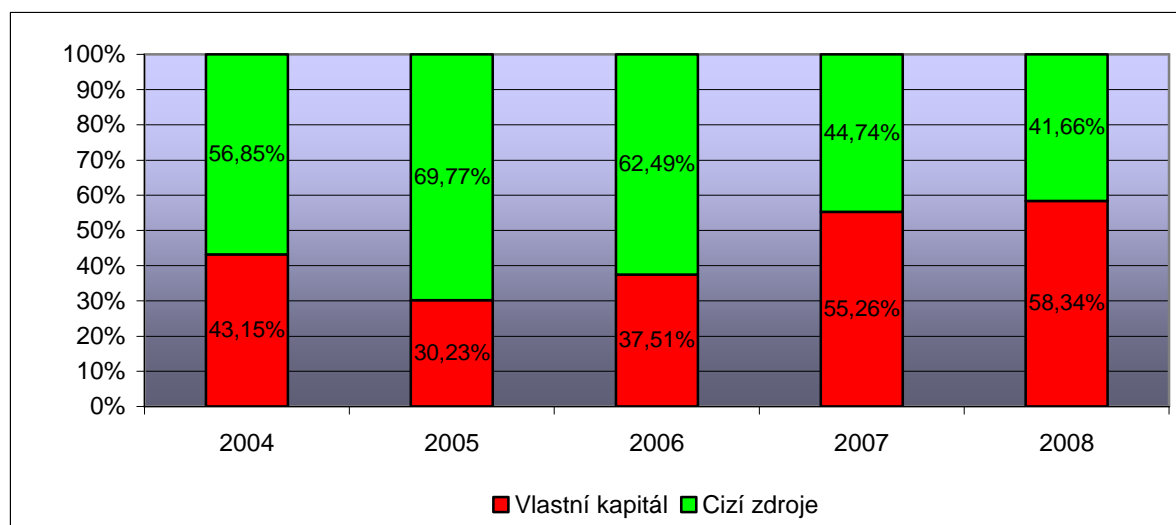

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Vertikální analýza pasiv

Na struktuře pasiv se podílí pouze vlastní kapitál a cizí zdroje. Účty časového rozlišení mají ve všech sledovaných letech nulovou hodnotu. Z grafu 4.5 je zřejmé, že vlastní kapitál převládá nad cizími zdroji pouze v roce 2007 a 2008. Největší část vlastních zdrojů tvoří základní kapitál, jehož podíl na struktuře pasiv je nejvyšší v posledním sledovaném roce (41,61 %). Podíl kapitálových fondů nedosáhl v žádném roce ani výše 1 %, v roce 2008 činil nejvíce 0,55 %. Podíl zákonného rezervního fondu má spíše stabilní vývoj, pouze v posledním roce vzrostl téměř na dvojnásobnou hodnotu (z 2,90 % na 5,19 %). Podíl výsledku hospodaření minulých let od roku 2005 postupně narůstá z 2,16 % až na 23,29 %. Výsledek hospodaření běžného účetního období nemá stabilní vývoj. Zatímco v prvních dvou analyzovaných letech nečinil jeho podíl na celkových pasivech ani 1 %, v následujícím roce vzrostl na 6,08 % a v roce 2007 činil dokonce 15,71 %. Cizí zdroje jsou tvořeny zejména krátkodobými závazky. V jejich rámci převládají závazky z obchodních vztahů, jejichž podíl na celkových pasivech má kolísavou tendenci. Relativně velký podíl na celkových pasivech mají v letech 2004 - 2006 krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci. V roce 2006 činí jejich podíl 23,82 %, naopak v následujícím roce pouze 2,56 %. V roce 2004 se podílejí na struktuře pasiv také rezervy ve výši 3,26 %, v ostatních letech je jejich podíl nulový.

Graf 4.5 Struktura pasiv za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

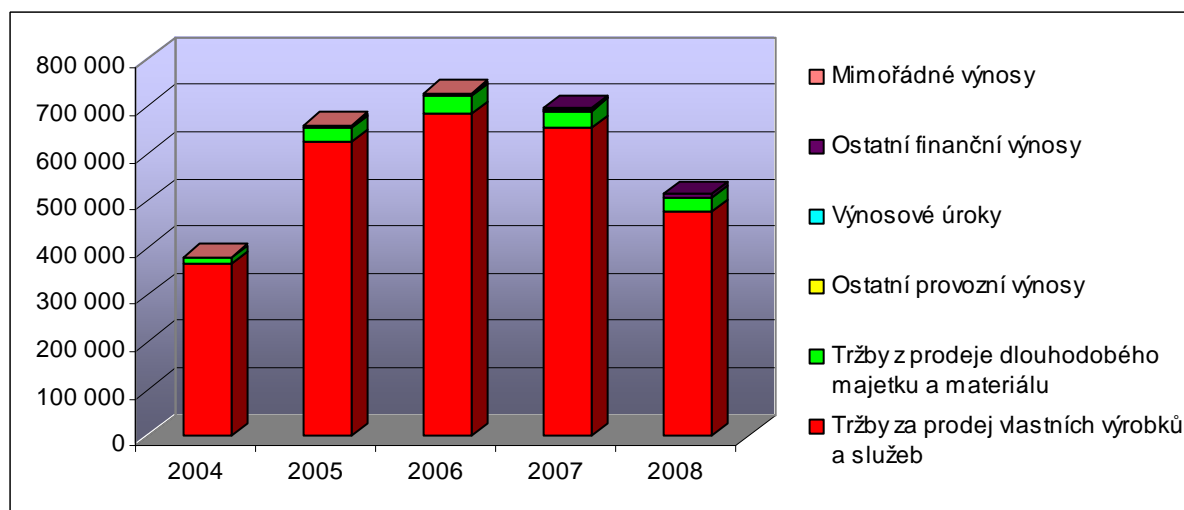
Z horizontální a vertikální analýzy rozvahy lze usoudit, že celková aktiva a pasiva mají od roku 2005 klesající trend. Po celé analyzované období 2004 – 2008 převládají oběžná aktiva nad dlouhodobým majetkem. Podíl oběžných aktiv na celkových aktivech v čase roste, naopak podíl dlouhodobého majetku klesá. Nejvýznamnějšími položkami oběžných aktiv jsou zásoby (zejména materiál) a krátkodobé pohledávky (téměř vše pohledávky z obchodních vztahů). V případě dlouhodobého majetku zaujímá největší podíl na celkových aktivech dlouhodobý hmotný majetek. Jeho největší položkou jsou samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Z hlediska pasiv převažují v období 2004 – 2006 cizí zdroje nad vlastním kapitálem. Skladba cizího kapitálu je tvořena zejména krátkodobými závazky a krátkodobými bankovními úvěry a výpomocemi.

4.2.1.2. Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Horizontální analýza výnosů

Nejvýznamnější položkou výnosů společnosti jsou tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Jejich výše v analyzovaném období do roku 2006 roste. Prudký nárůst byl zaznamenán v roce 2005, kdy se meziročně zvýšily o 71,15 %. Největší pokles této položky lze pozorovat v roce 2008. V tomto roce se snížila z částky 655 936 tis. Kč na 477 282 tis. Kč, což v relativním vyjádření představuje pokles o 27,24 %. Příčinou tohoto stavu byl výrazný pokles zakázek v důsledku hospodářské krize. Dalšími významnými položkami výnosů jsou tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. V roce 2005 měla podstatný vliv na růst celkových výnosů změna stavu zásob vlastní činnosti, která vzrostla o 15 301 tis. Kč proti roku 2004.

Graf 4.6 Vývoj výnosů za sledované období 2004 – 2008

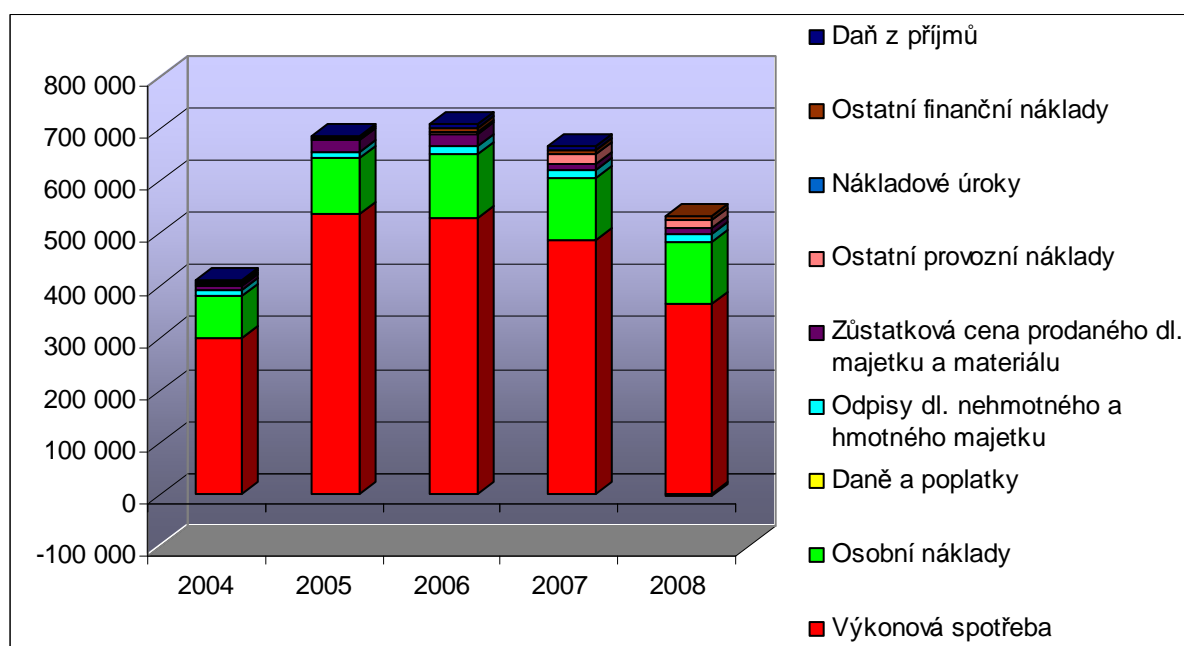

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Horizontální analýza nákladů

Hlavní složkou nákladů je výkonová spotřeba. Její vývoj souvisí s objemem zakázek, a tedy i s výší tržeb. Výrazný nárůst této položky nastal stejně jako u tržeb v roce 2005, kdy meziročně vzrostla o 80,16 %. V roce 2008 výrazně klesly tržby, poklesla tedy i výkonová spotřeba na hodnotu 366 330 tis. Kč (o 25,06 %). Neméně významnou položkou celkových nákladů jsou osobní náklady. Největší růst (o 29,89 %) lze pozorovat v roce 2005, neboť došlo k přijetí nových zaměstnanců. Vliv na výši celkových nákladů společnosti mají také odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, jejichž vývoj je v podstatě stabilní.

Graf 4.7 Vývoj nákladů za sledované období 2004 – 2008

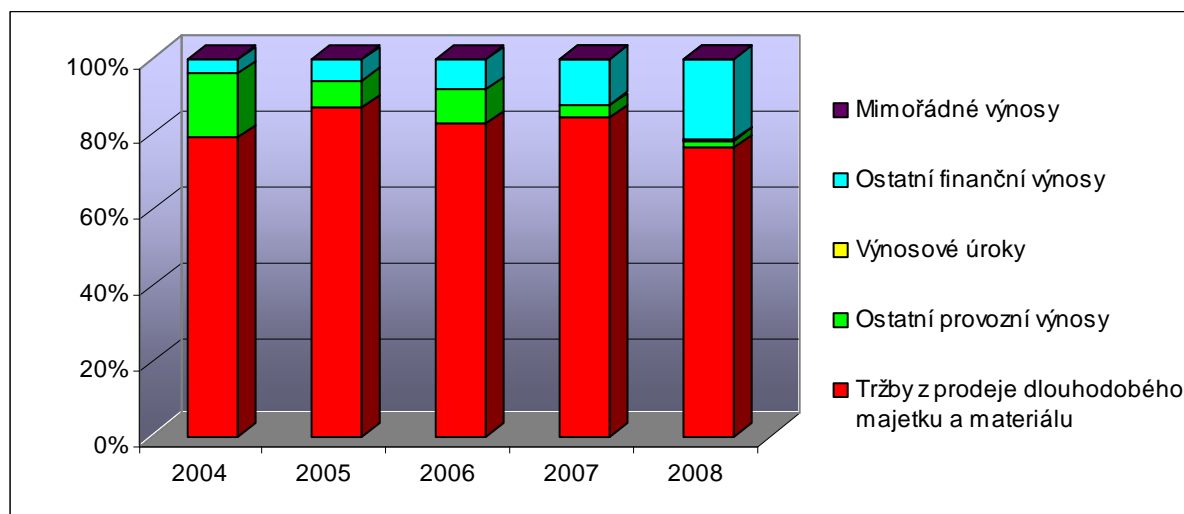

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Vertikální analýza výnosů

Největší podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb, které jsou považovány za základ pro vertikální analýzu výkazu zisku a ztráty, představují tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. Jejich podíl v čase roste až na hodnotu 6,18 %. Výjimkou je rok 2007, kdy mírně pokles o 0,02 %. Ostatní položky výnosů se za celé analyzované období nepodílí na stanoveném základu ani jedním procentem. Pouze v posledním sledovaném roce 2008 se zvýšil podíl ostatních finančních výnosů na 1,74 %.

Graf 4.8 Vývoj procentního podílu výnosů na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období 2004 - 2008

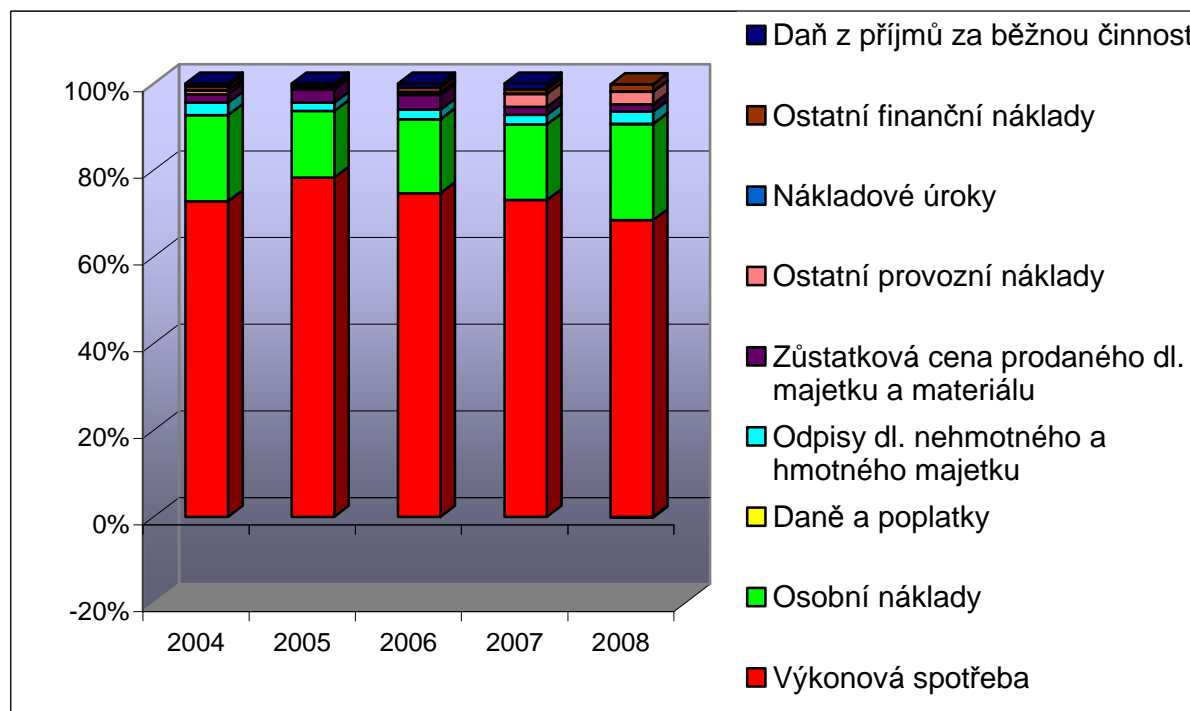

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Vertikální analýza nákladů

Nejvýznamnější podíl na základu, kterým jsou tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, má položka výkonová spotřeba. Její výše se pohybuje přibližně v rozmezí od 76 % do 86 %. Podstatný podíl tvoří také osobní náklady, jejichž podíl na určeném základu od roku 2005 postupně roste až na 24,87 %. Jedná se především o mzdové náklady a náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. V menší míře se podílí i odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a také položka zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu.

Graf 4.9 Vývoj procentního podílu nákladů na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Z horizontální a vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty vyplývá, že hlavní složkou výnosů jsou tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Tyto tržby do roku 2006 rostou, propadl v roce 2008 v důsledku snížení zakázek v souvislosti s hospodářskou krizí. Druhou největší položkou výnosů jsou tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. Z hlediska nákladů je nejvýznamnější položkou výkonová spotřeba, jejíž vývoj souvisí s výší tržeb. Podstatnou část celkových nákladů tvoří osobní náklady. Při vertikální analýze jsou za základ určeny tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. V případě výnosů představují na stanoveném základu největší podíl tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, co se týče nákladů, jde o položku výkonové spotřeby.

4.2.2. Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů je nejčastěji využívaná metoda finanční analýzy. Zhodnocení finanční situace společnosti je provedeno na základě vybraných poměrových ukazatelů rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity. Výpočty těchto ukazatelů jsou uvedeny v příloze č. 7.

4.2.2.1. Analýza ukazatelů rentability

Tab. 4.1 Hodnoty ukazatelů rentability za sledované období 2004 – 2008

Položka v tis. Kč / Ukazatel	Vzorec	Rok				
		2004	2005	2006	2007	2008
Aktiva celkem		161 999	235 145	226 199	199 355	141 789
Vlastní kapitál		69 904	71 074	84 837	110 165	82 713
Cizí kapitál dlouhodobý		5 274	413	2 876	2 457	1 381
Tržby		365 109	624 898	684 662	655 936	477 282
Náklady celkem		386 654	682 757	711 162	667 411	532 957
EBIT		3 440	2 677	21 617	40 548	-18 121
EAT		575	1 170	13 763	31 328	-17 452
Rentabilita aktiv	(3.7)	2,12%	1,14%	9,56%	20,34%	-12,78%
Rentabilita vlastního kapitálu	(3.9)	0,82%	1,65%	16,22%	28,44%	-21,10%
Rentabilita dlouhodobých zdrojů	(3.10)	4,58%	3,74%	24,65%	36,00%	-21,55%
Rentabilita tržeb	(3.11)	0,16%	0,19%	2,01%	4,78%	-3,66%
Rentabilita nákladů	(3.12)	0,15%	0,17%	1,94%	4,69%	-3,27%

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Rentabilita aktiv

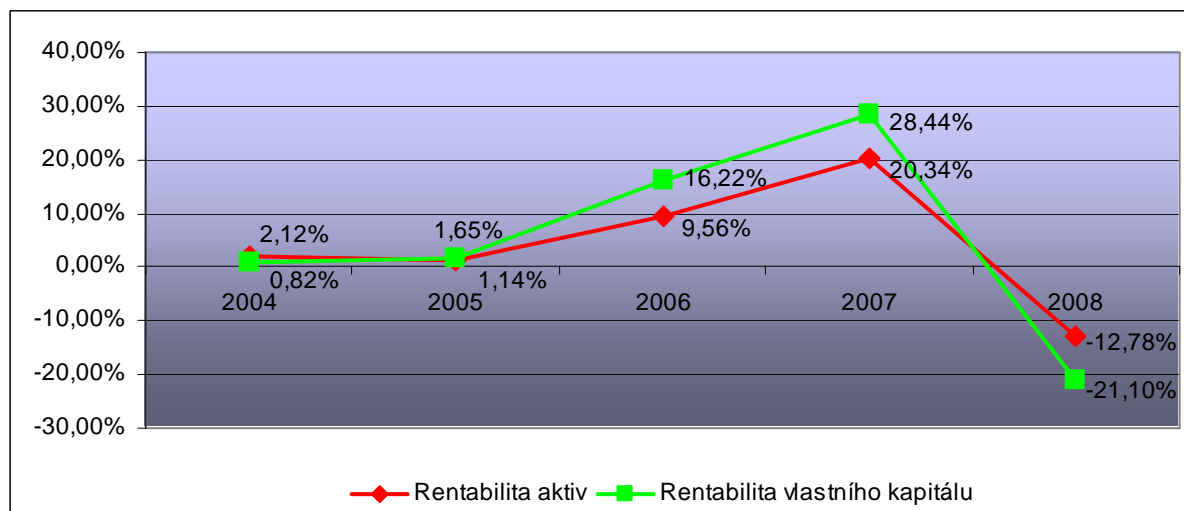
V roce 2005 se rentabilita aktiv oproti roku 2004 mírně snížila (o 0,98 %) na hodnotu 1,14 %. Toto snížení bylo způsobeno zejména zvýšením celkových aktiv o 45,15 %. Příčinou zvýšení aktiv je především nárůst zásob (o 85,84 %), krátkodobých pohledávek (o 83,21 %) a také firemních peněz na účtech v bance (o 190,55%). V dalších letech ukazatel narůstá kromě roku 2008. V roce 2007 vzrostla rentabilita aktiv na hodnotu 20,34 %. Tento nárůst byl způsoben změnou poměru mezi celkovými aktivy a EBITem. Došlo k poklesu celkových aktiv o 11,87 % a nárůstu EBITu o 87,57 %. Navýšení EBITu bylo způsobeno snížením nákladů o 6,15 %. V roce 2008 se ukazatel dostává do záporných hodnot (-12,78 %). Příčinou je vykazovaná ztráta, kterou způsobil pokles tržeb o 27,24 %.

Rentabilita vlastního kapitálu

Ukazatel ROE má ve sledovaném období rostoucí tendenci. V roce 2004 vykazoval hodnotu 0,82 %. Důvodem takto nízké výše byla skutečnost, že tržby v tomto roce byly nejnižší. To se odrazilo ve výši EATu, který činil pouze 575 tis. Kč, a to je nejméně za období 2004 – 2008. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2007. Rentabilita vlastního kapitálu meziročně vzrostla o 12,22 % na hodnotu 28,44 %, což souvisí s nejvyšší dosaženou hodnotou čistého zisku. Ke zlomu došlo v roce 2008, kdy podnik vykázal ztrátu. Výsledek hospodaření byl ovlivněn především snížením tržeb, čímž se ve firmě projevila krize v automobilovém průmyslu.

Obecně platí, že výnosnost aktiv by měla být nižší než výnosnost vlastního kapitálu. Při srovnání hodnot rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu je z vykázaných hodnot zřejmé, že kromě roku 2004 a 2008 dosahovala rentabilita vlastního kapitálu vyšších hodnot (viz graf 4.10).

Graf 4.10 Vývoj rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu za sledované období 2004 – 2008

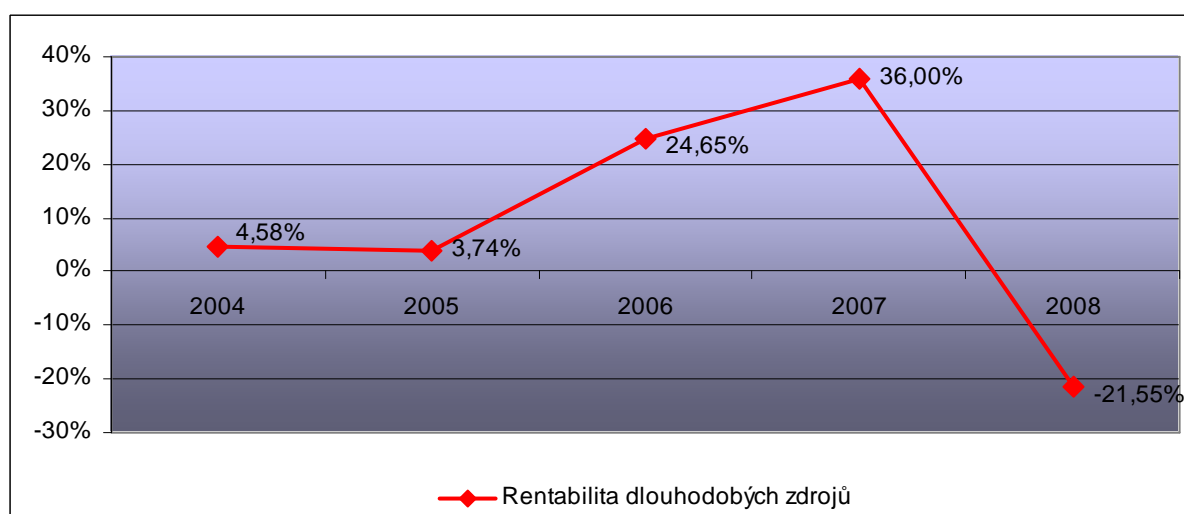

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů

Ukazatele ROCE hodnotí výnosnost dlouhodobých zdrojů podniku. V roce 2005 ukazatel poklesl na hodnotu 3,74 %. Příčinou snížení o 0,84% byl především pokles EBITu o 22,18 %. V následujících dvou letech ukazatel rostl. Společnost nejlépe využila dlouhodobě investovaný kapitál v roce 2007, kdy jeho výnosnost představovala 36 %. Důvodem nárůstu proti roku 2006 o 11,35 % bylo zvýšení EBITu z hodnoty 21 617 tis. Kč na 40 548 tis. Kč. EBIT byl ovlivněn zejména poklesem nákladů, a to výkonové spotřeby o 7,78% a osobních nákladů o 3,84 %. Propad nastal v roce 2008, kdy společnost vykazovala ztrátu.

Graf 4.11 Vývoj rentability dlouhodobých zdrojů za sledované období 2004 – 2008

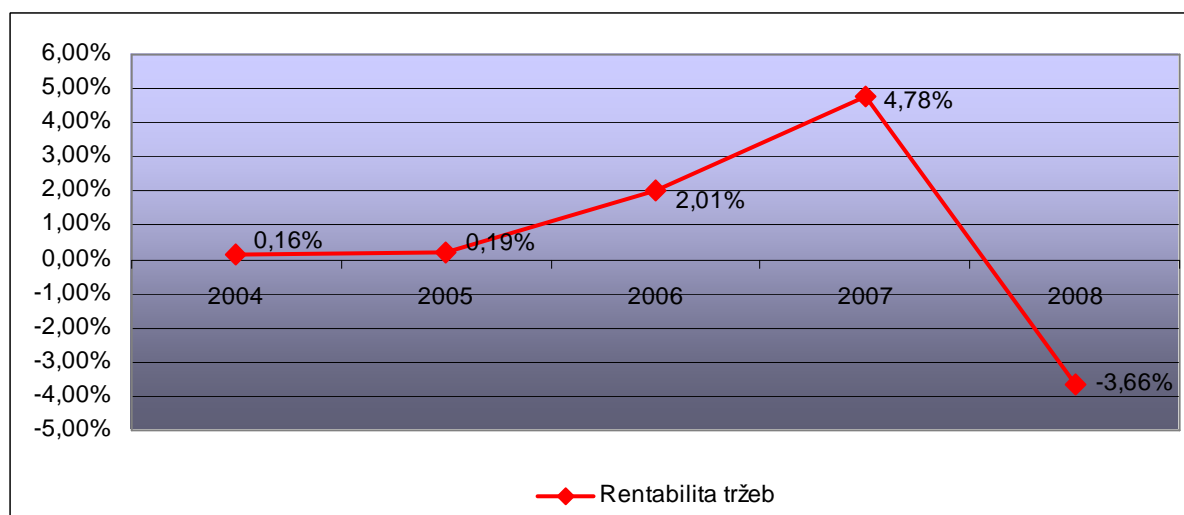

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Rentabilita tržeb

Tento ukazatel vypovídá o efektivnosti hospodaření firmy. Z grafu 4.12 je zřejmé, že rentabilita tržeb má až do roku 2007 rostoucí trend. Nejlepší dosažený efekt se projevil v roce 2007, kdy firma dokázala získat z každé koruny tržeb zisk ve výši 0,048 Kč. Tato příznivá situace nastala z důvodu nárůstu EATu o 127,62 % proti roku 2006. Nejnižší hodnoty rentabilita tržeb dosáhla v roce 2008, kdy se propadla až na -3,66 %. Ukazatel nevykazuje příliš vysoké hodnoty, díky vysokým nákladům vůči tržbám.

Graf 4.12 Vývoj rentability tržeb za sledované období 2004 – 2008

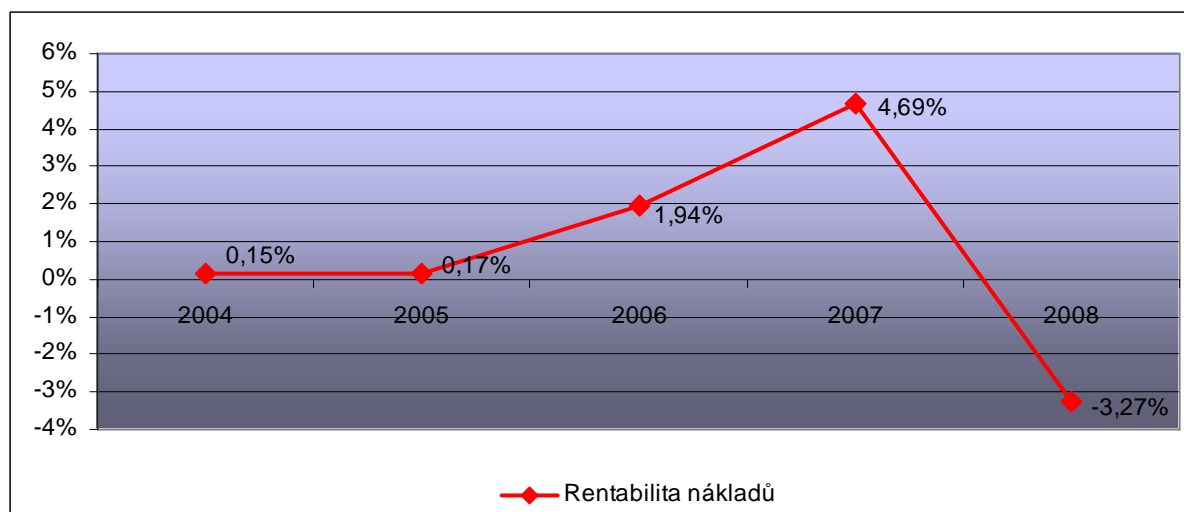

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Rentabilita nákladů

Použití tohoto ukazatele je pouze doplňující. Vyjadřuje, jaký zisk firma získá z 1 Kč vložených nákladů. Nejlepší hodnoty bylo dosaženo v roce 2007, kdy nám 1 Kč vložených nákladů přinesla zisk 0,047 Kč. Nejhorší hodnota byla vykázána v roce 2008. V tomto roce je zřejmá disproporce mezi procentem snížení celkových nákladů o 20,15 % a snížením EATu o 155,71 %.

Graf 4.13 Vývoj rentability nákladů za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Ukazatele rentability se v letech 2004 – 2007 vyvíjely pro podnik příznivě. Všechny mají rostoucí tendenci. Lze tedy konstatovat, že podnik byl schopen reprodukovat investovaný kapitál. Nejlépe se mu to dařilo v roce 2007. Ke zlomu došlo v roce 2008, kdy rentabilita nabývá záporných hodnot. V tomto roce firma vykázala ztrátu vlivem nízkého objemu tržeb. V následujícím roce by si podnik měl vylepšit výsledek hospodaření. Měl by se tedy zaměřit na hledání nových zakázek, čímž dojde ke zvýšení tržeb, nebo další možností je úspora nákladů.

4.2.2.2. Analýza ukazatelů likvidity

Tab. 4.2 Hodnoty ukazatelů likvidity za sledované období 2004 – 2008

Položka v tis. Kč / Ukazatel	Vzorec	Rok				
		2004	2005	2006	2007	2008
Oběžná aktiva		89 199	164 597	171 879	160 560	116 302
Zásoby		41 859	77 790	67 952	65 417	54 471
Peněžní prostředky		1 088	2 588	7 406	467	8 264
Cizí kapitál krátkodobý		86 821	163 658	138 486	86 733	57 695
Celková likvidita	(3.13)	1,03	1,01	1,24	1,85	2,02
Pohotová likvidita	(3.14)	0,55	0,53	0,75	1,10	1,07
Okamžitá likvidita	(3.15)	0,01	0,02	0,05	0,01	0,14

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Celková likvidita

Ukazatel udává poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Jako doporučená hodnota se uvádí rozmezí od 1,5 do 2,5. Celková likvidita se pohybovala v optimálním doporučeném pásmu jen v letech 2007 a 2008. V roce 2007 připadalo na 1 Kč krátkodobých závazků 1,85 Kč oběžného majetku a v následujícím roce 2,02 Kč. Důvodem

byla skutečnost, že došlo ke snížení oběžných aktiv (především zásob) o 6,59 % v roce 2007 a o 27,56 % v roce 2008. Snížil se souběžně objem cizího kapitálu krátkodobého o 37,37 % v roce 2007 a o 33,48 % v roce 2008.

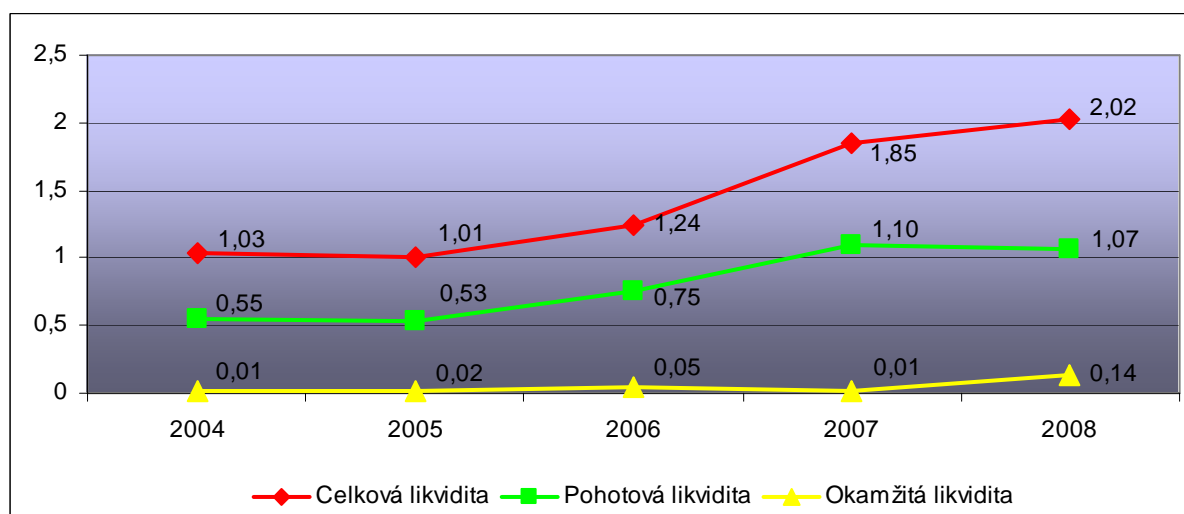
Pohotová likvidita

Výhodou tohoto ukazatele je eliminace zásob z oběžných aktiv, neboť jejich přeměnitelnost na peněžní prostředky je problematická. Tab. 4.2 nám ukazuje, že postupně 0,55 Kč až 1,07 Kč pohotových prostředků připadalo ve sledovaných obdobích na 1 Kč krátkodobých závazků. Optimální hodnoty, tj. 1 – 1,5, bylo dosaženo v letech 2007 a 2008. V roce 2007 vzrostla pohotová likvidita na hodnotu 1,10. K tomuto pozitivnímu růstu došlo v důsledku meziročního poklesu cizího kapitálu krátkodobého o 37,37 %. V následujícím roce dosahuje ukazatel výše 1,07, a to díky nárůstu objemu peněžních prostředků. V ostatních letech je pohotová likvidita menší než 1, přičemž nejnižší hodnotu vykazuje v roce 2005. Ukazatel je v tomto roce ovlivněn zvýšením cizího kapitálu krátkodobého o 88,7 % oproti roku 2004.

Okamžitá likvidita

Hodnota ukazatele by se měla pohybovat kolem 0,2. Doporučené hodnotě se nejvíce přiblížil rok 2008, kdy okamžitá likvidita dosáhla výše 0,14. Příčinou byl nárůst objemu peněžních prostředků z hodnoty 467 tis. Kč na 8 264 tis. Kč, neboť došlo v souvislosti s předčasným ukončením projektu Hoerbiger k finančnímu vyrovnání ze strany Hoerbigeru. Nejhorší hodnota (0,01) je v roce 2007, kdy naopak došlo k enormnímu poklesu objemu peněžních prostředků o 93,69 %, zejména z důvodu nákupu materiálu a splátek úvěru.

Graf 4.14 Vývoj ukazatelů likvidity za sledované období 2004 - 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Nejlepších hodnot celkové a pohotové likvidity firma dosáhla v roce 2008, kdy se tyto ukazatele pohybovaly v doporučeném rozmezí. Došlo ke snížení oběžných aktiv o 27,56 % (snížení zásob o 16,73 %) a souběžně se snížil objem cizího kapitálu krátkodobého o 33,48 %. Pohotová likvidita dosáhla v roce 2008 téměř doporučené hodnoty, a to díky nárůstu peněžních prostředků. V tomto roce firma disponovala s největším objemem peněžních prostředků za celé sledované období, neboť došlo k finanční kompenzaci od německého odběratele Hoerbiger za předčasné ukončení výroby.

4.2.2.3. Analýza ukazatelů zadluženosti

Tab. 4.3 Hodnoty ukazatelů zadluženosti za sledované období 2004 – 2008

Položka v tis. Kč / Ukazatel	Vzorec	Rok				
		2004	2005	2006	2007	2008
Aktiva celkem		161 999	235 145	226 199	199 355	141 789
Stálá aktiva		68 164	65 617	51 635	37 419	22 790
Vlastní kapitál		69 904	71 074	84 837	110 165	82 713
Cizí kapitál		92 095	164 071	141 362	89 190	59 076
Cizí kapitál dlouhodobý		5 274	413	2 876	2 457	1 381
Nákladové úroky		166	603	886	237	392
EBIT		3 440	2 677	21 617	40 548	-18 121
Podíl vl. kapitálu na aktivech	(3.16)	43,15%	30,23%	37,51%	55,26%	58,34%
Stupeň krytí stálých aktiv	(3.17)	110,29%	108,95%	169,87%	300,98%	369,00%
Majetkový koeficient	(3.18)	2,32	3,31	2,67	1,81	1,71
Ukazatel celkové zadluženosti	(3.19)	56,85%	69,77%	62,49%	44,74%	41,66%
Ukazatel zadluženosti vl. kapitálu	(3.22)	131,74%	230,85%	166,63%	80,96%	71,42%
Úrokové krytí	(3.23)	20,72	4,44	24,40	171,09	-46,23
Úrokové zatížení	(3.24)	0,05	0,23	0,04	0,01	-0,02

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Podíl vlastního kapitálu na aktivech

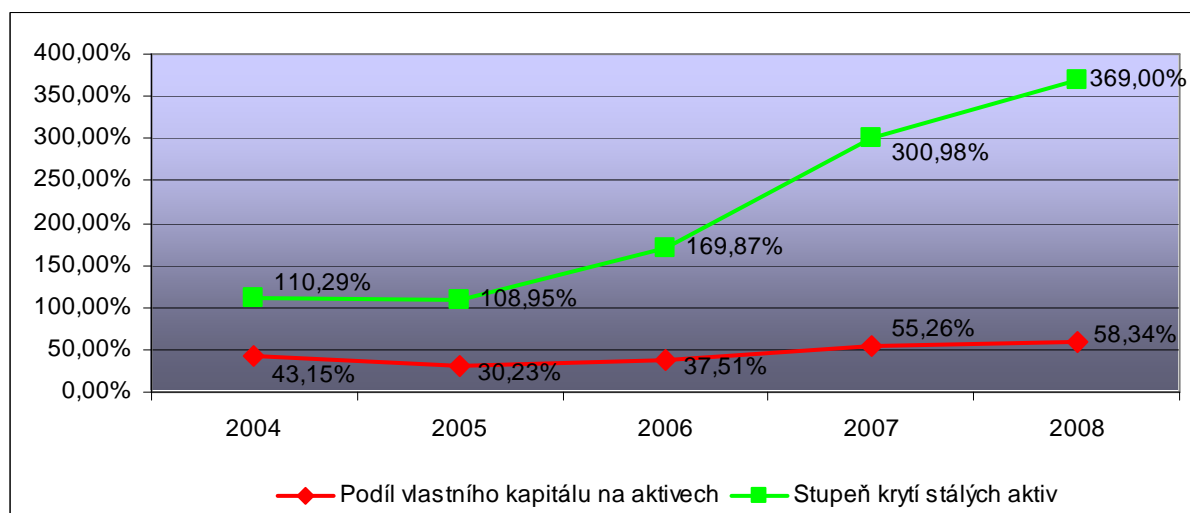
Hodnota tohoto ukazatele nám poskytuje informaci o tom, v jaké výši je majetek firmy financován vlastními zdroji, proto je nazýván koeficientem samofinancování. Z uvedených hodnot vyplývá, že nejnižší hranice dosáhl v roce 2005, a to 30,23 %. Důvodem meziročního poklesu o 12,98 % byl růst aktiv o 45,15 %, zatímco vlastní kapitál se zvýšil pouze o 1,67 %. Naopak v roce 2008 bylo cca 58 % majetku společnosti hrazeno z vlastních zdrojů. Došlo k poklesu cizího kapitálu o 33,76 %.

Stupeň krytí stálých aktiv

Optimální vývoj ukazatele by se měl pohybovat na hranici minimálně 100 %, aby stálá aktiva byla financována dlouhodobým kapitálem. Ve sledovaných obdobích jsou podmínky splněny, lze tedy říci, že společnosti byla spíše překapitalizovaná. Znamená to, že firma

dlouhodobým kapitálem kryla nejen dlouhodobý, ale i oběžný majetek. Nejvíce se to projevilo v letech 2007 a 2008, kdy ukazatel dosáhl hodnoty cca 301 – 369 %.

Graf 4.15 Vývoj podílu vlastního kapitálu na aktivech a stupně krytí stálých aktiv za sledované období 2004 – 2008

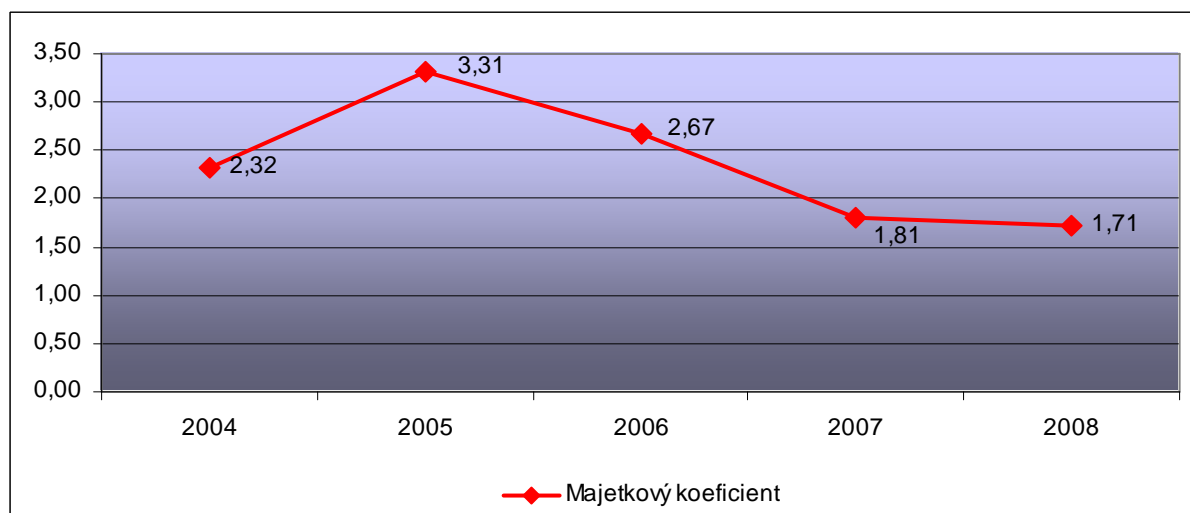

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Majetkový koeficient

Ukazatel nás informuje o poměru mezi vlastním a cizím kapitálem. Hodnota tohoto ukazatele je tím vyšší, čím větší je podíl cizích zdrojů na celkovém kapitálu. Toto pravidlo je zřejmé z let 2005 a 2006, kdy činí majetkový koeficient 3,21 respektive 2,67. Jinak je v podstatě vývoj ukazatele v následujících letech již stabilní.

Graf 4.16 Vývoj majetkového koeficientu za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

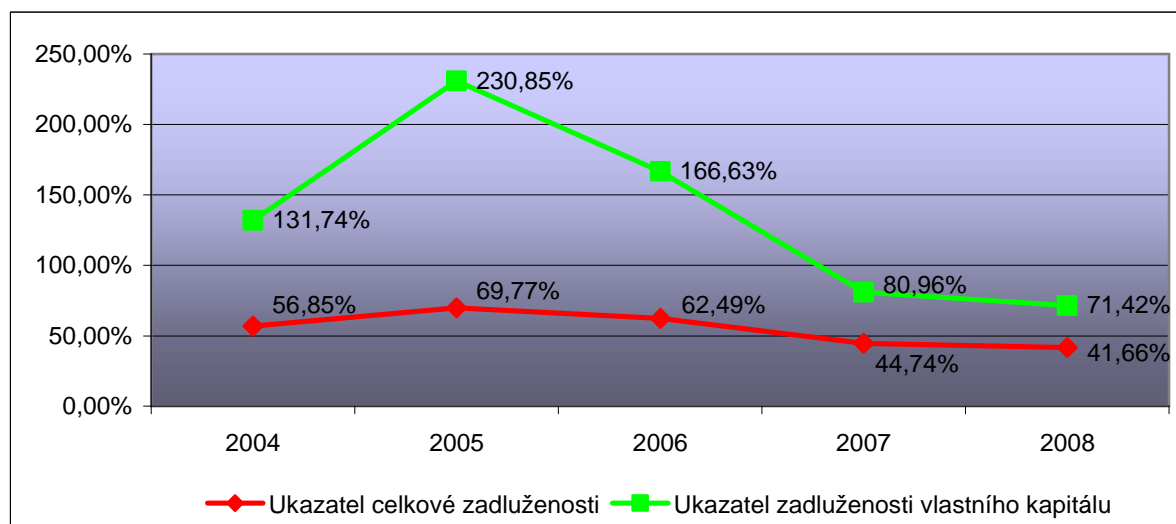
Ukazatel celkové zadluženosti

Z uvedeného vývoje vyplývá, že nejvyšší věřitelské riziko bylo ve firmě v roce 2005, a to 69,77 %. Došlo k nárůstu cizího kapitálu o 78,15 %. Především se zvýšily krátkodobé závazky z obchodních vztahů a byl také poskytnut nový krátkodobý bankovní úvěr. Od roku 2007 se situace stabilizovala a finanční zadluženost klesla pod hranici 50 %, kterou by neměla přesahovat. V roce 2008 vykázal ukazatel nejlepší hodnotu 41,66 %, díky snížení cizího kapitálu o 30 114 tis. Kč (33,76 %).

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu

Zadluženost vlastního kapitálu společnosti dosáhla v letech 2005 a 2006 téměř dvojnásobku doporučené hodnoty, která by se měla pohybovat v rozmezí 80 – 120 %. Nejméně příznivý výsledek je v roce 2005 (230,85 %). Situace se zlepšila v letech 2007 a 2008, kdy se hodnota ukazatele dostala na spodní hranici doporučené hodnoty. V těchto letech došlo k poklesu cizího kapitálu.

Graf 4.17 Vývoj ukazatele celkové zadluženosti a zadluženosti vlastního kapitálu za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

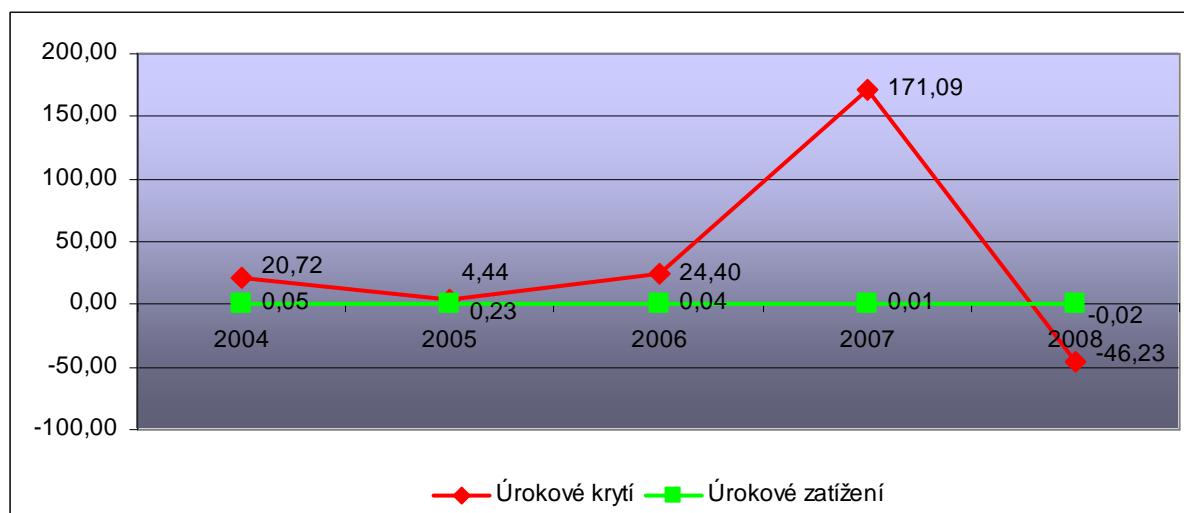
Úrokové krytí

Ukazatel udává, do jaké výše zisk pokrývá nákladové úroky. Nejvyšší hodnota byla dosažena v roce 2007, kdy zisk převýšil 171 krát nákladové úroky společnosti. Této výše bylo dosaženo proto, že EBIT vzrostl o 87,57 % na částku 40 548 tis. Kč, přičemž nákladové úroky činily jen 237 tis. Kč. Naopak nejhorší hodnota byla zaznamenána v roce 2008 (-46,23), což je způsobeno tím, že byla vykázána ztráta ve výši 18 121 tis. Kč.

Úrokové zatížení

Ukazatel informuje o tom, jaká část zisku připadá na pokrytí nákladových úroků. Hodnoty ve sledovaných obdobích ukazují na nízké úrokové zatížení, které má navíc od roku 2005 klesající tendenci, což je pozitivní jev. Nejnižší hodnota je vykázána v roce 2007, a to 0,01.

Graf 4.18 Vývoj úrokového krytí a úrokového zatížení za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Firma ve sledovaném období 2004 – 2008 kryla dlouhodobým kapitálem nejen dlouhodobý majetek, ale také oběžný majetek. Tato situace vypovídá o překapitalizování společnosti, což se projevilo zejména v roce 2007 a 2008. Firma dosahuje pozitivní finanční stability, ale své zdroje nevyužívá efektivně. Největší věřitelské riziko bylo vypořádáno v roce 2005, kdy na úhradu krátkodobých závazků nebyl dostatek finančních prostředků z úhrady pohledávek a byl využit krátkodobý bankovní úvěr. V dalších sledovaných letech postupně došlo ke zlepšení celkové zadluženosti firmy. Hodnoty úrokového zatížení byly v analyzovaném období velmi nízké.

4.2.2.4. Analýza ukazatelů aktivity

Tab. 4.4 Hodnoty ukazatelů aktivity za sledované období 2004 – 2008

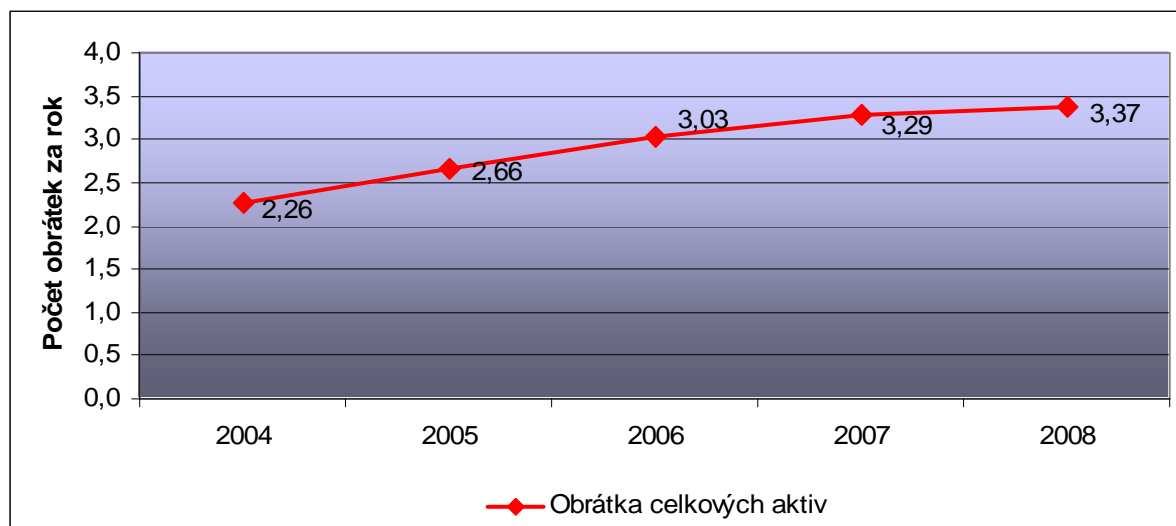
Položka v tis. Kč / Ukazatel	Vzorec	Rok				
		2004	2005	2006	2007	2008
Aktiva celkem		161 199	235 145	226 199	199 355	141 789
Zásoby		41 859	77 790	67 952	65 417	54 471
Pohledávky		46 252	84 219	96 521	94 676	53 567
Závazky		86 821	164 071	141 362	89 190	59 076
Tržby		365 109	624 898	684 662	655 936	477 282
Obrátka celkových aktiv	(3.25)	2,26	2,66	3,03	3,29	3,37
Doba obratu aktiv (dny)	(3.26)	159	135	119	109	107
Doba obratu zásob (dny)	(3.27)	41	45	36	36	41
Doba obratu pohledávek (dny)	(3.28)	46	49	51	52	40
Doba obratu závazků (dny)	(3.29)	86	95	74	49	45

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Obrátka celkových aktiv

V odborné literatuře se uvádí pro obrat celkových aktiv minimální hodnota 1. Tato podmínka je splněna ve všech analyzovaných obdobích. Z grafu 4.19 je patrné, že ukazatel má v čase rostoucí tendenci. To je příznivá situace, neboť čím vyšší je jeho hodnota, tím lépe je využíván majetek. Nejhorší využití majetku bylo v roce 2004, v tomto roce dosáhla firma nejnižších ročních tržeb za sledované období. Naopak nejvyšší hodnoty ukazatel dosáhl v roce 2008, kdy míra využití celkových aktiv vzrostla na hodnotu 3,37.

Graf 4.19 Vývoj obrátky celkových aktiv za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

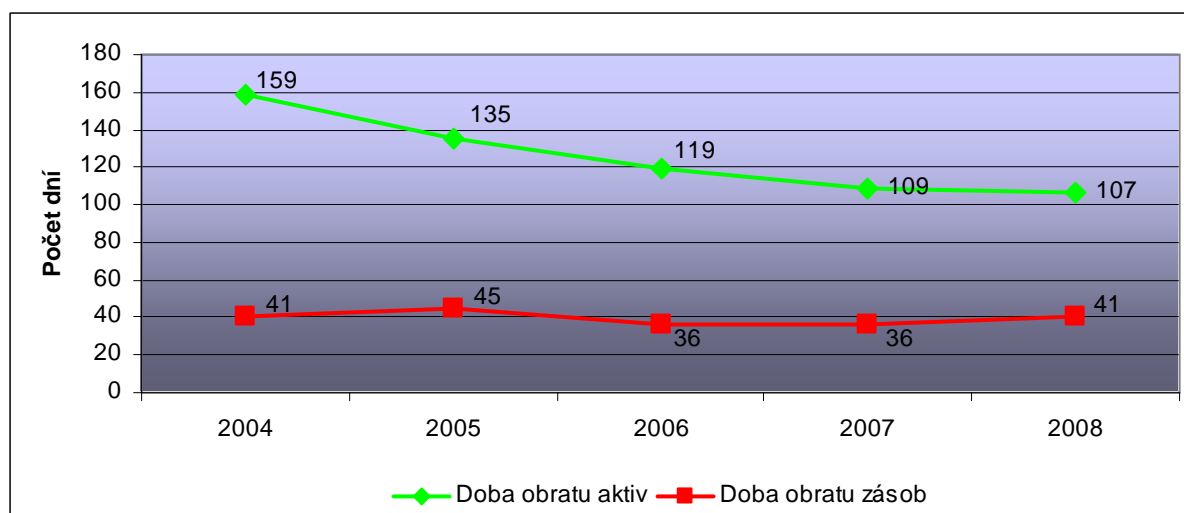
Doba obratu aktiv

V roce 2004 byl časový interval, za který se přemění aktiva na tržby, 159 dní. Toto je nejvyšší počet dnů za analyzované období, důvodem je nejnižší hodnota tržeb mezi roky 2004 – 2008. V následujících letech se doba obratu aktiv postupně zrychlovala, až skončila v roce 2008 na 107 dnech, což je nejlepší hodnota ze sledovaných období. Příčinou tohoto zlepšení byl pozitivní vývoj tržeb a snižující se podíl fixních aktiv (v roce 2008 o 39,1 %).

Doba obratu zásob

Ukazatel vypovídá o vázanosti zásob v podniku. Čím je doba obratu zásob kratší, tím lépe pro podnik. Nejvyšší hodnoty dosáhl ukazatel v roce 2005, kdy činil 45 dní. Došlo k meziročnímu navýšení objemu zásob o 85,84 %, a to především materiálu, nedokončené výroby a polotovarů. Z tab. 4.4 je zřejmé, že nejlepší doby obratu zásob (36 dní) bylo dosaženo v letech 2006 a 2007.

Graf 4.20 Vývoj doby obratu aktiv a doby obratu zásob za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Doba obratu pohledávek

Na tento ukazatel může mít vliv prodej za hotové peníze. V této bakalářské práci byly pro výpočet použity jak tržby v hotovosti, tak i vystavené faktury. Ukazatel ve sledovaném období optimální hodnoty (cca 30 dní) nedosáhl, ale finanční problémy se splácením pohledávek se ve společnosti neprojeví. Nejhorší hodnoty (52 dní) bylo dosaženo v roce 2007, kdy klesl objem tržeb až o 4,2 %. Nejvíce se doba obratu pohledávek přiblížila optimální hranici v roce 2008, neboť podnik obdržel peníze za 40 dní od okamžiku prodeje.

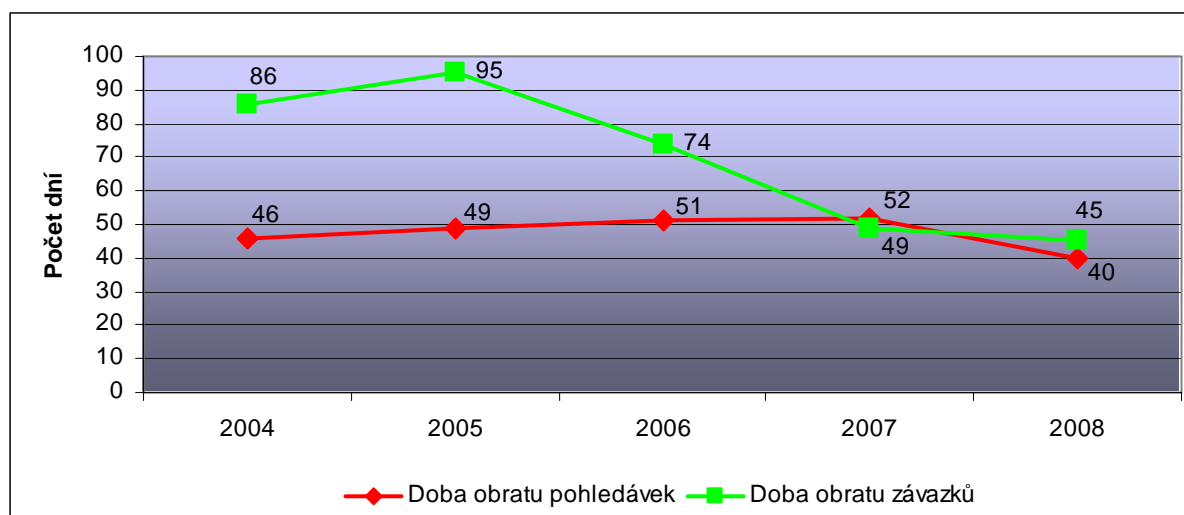
Doba obratu závazků

Ukazatel udává průměrnou dobu, za kterou podnik splatí závazky vůči svým dodavatelům. Podniky zpravidla usilují o co nejvyšší hodnotu. Od roku 2005 má doba obratu

závazků klesající trend. Nejvyšší hodnoty ukazatel dosáhl v roce 2005, kdy činil 95 dnů. Důvodem pozitivního růstu o 9 dnů byl meziroční nárůst závazků o 88,98 %.

Ve společnosti bylo dodrženo pravidlo solventnosti, tj. doba obratu závazků dosáhla vyšší hodnoty než doba obratu pohledávek. Výjimkou byl rok 2007, kdy došlo k vysokému poklesu objemu závazků o 36,91 % proti roku 2006. Dá se však konstatovat, že finanční rovnováha firmy byla ve sledovaných obdobích zajištěna.

Graf 4.21 Vývoj doby obratu pohledávek a doby obratu závazků za sledované období 2004 – 2008

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

Obrátka celkových aktiv je ve všech sledovaných letech optimální neboť dosahuje doporučených hodnot. Pro vyjádření doby obratu ve dnech byly ukazatele násobeny 360 dnů. Firma má poměrně dlouhou dobu obratu zásob. Nejlepší doby obratu bylo dosaženo v roce 2006 a 2007 (36 dnů). S výjimkou roku 2007 společnost dodržela pravidlo solventnosti, neboť doba obratu pohledávek je kratší než doba obratu závazků.

4.3. Zhodnocení finanční situace

Pomocí účetních výkazů byla provedena finanční analýza podniku ZEVETA MACHINERY, a. s. za období 2004 - 2008.

Z provedené horizontální a vertikální analýzy aktiv vyplývá převaha oběžných aktiv nad dlouhodobým majetkem po celé sledované období. Podíl dlouhodobého majetku na sumě aktiv v čase klesá, zatímco podíl oběžných aktiv roste. Z pohledu pasiv převládají v letech 2004 – 2006 cizí zdroje, na jejichž skladbě se podílí zejména krátkodobý cizí kapitál, který není pro společnost tak rizikový. Z analýzy výkazu zisku a ztráty bylo zjištěno, že největší složku výnosů představují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Co se týče celkových

nákladů, nejvíce je ovlivňuje položka výkonové spotřeby (zejména spotřeba materiálu a energie).

Rentabilita v roce 2008 klesla a dostala se do záporných hodnot. Příčinou byl záporný výsledek hospodaření, neboť společnost zaznamenala pokles tržeb v důsledku dopadů hospodářské krize. Hodnoty ukazatelů likvidity v roce 2008 ukazují na dobrou schopnost podniku splácet své závazky. V tomto roce navíc firma disponovala největším objemem peněžních prostředků, u nichž je stupeň likvidity nejvyšší. Objem peněžních prostředků byl navýšen z důvodu finančního vyrovnání ze strany německého odběratele v souvislosti s předčasným ukončením projektu Hoerbiger. Analýza zadluženosti vypovídá o překapitalizování firmy, tzn. že dlouhodobý kapitál pokrývá nejen dlouhodobý, ale i oběžný majetek. Hodnoty ukazatelů aktivity napovídají, že skladba majetku podniku je tvořena z větší části oběžným majetkem.

Ve sledovaném období byla firma poměrně stabilní, i když v roce 2008 došlo k zhoršení. Přestože v posledním analyzovaném roce společnost vykázala ztrátu, do finanční tísně se nedostala, neboť finanční prostředky dosáhly v tomto roce nejvyšší hodnoty. Pro ještě lepší finanční situaci lze podniku doporučit následující opatření. V dalších letech by se firma měla snažit hledat nové zákazníky, čímž by došlo k růstu objemu tržeb a tedy k vylepšení výsledku hospodaření. Další možností by byla úspora nákladů. Je vhodné snížit osobní náklady, čehož lze dosáhnout poklesem počtu zaměstnanců nebo zkrácením pracovního úvazku. Je žádoucí, aby přidaná hodnota pokrývala osobní náklady. Dále by se firma měla zaměřit na snížení nákladů na energii, a to zejména nalezením nových metod povrchových úprav. Lze také doporučit hledání levnějších dodavatelů.

5. ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo vymezit a prakticky provést rozbor analýzy účetní závěrky společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za období 2004 – 2008. Data pro provedení finanční analýzy, a následné zhodnocení finanční situace, byla čerpána z výročních zpráv společnosti.

Bakalářská práce byla rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se věnovala definování jednotlivých účetních výkazů a také vymezení metod finanční analýzy. Jsou zde uvedeny informace o rozvaze, výkazu zisku a ztráty, příloze k účetní závěrce, přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu. Z metod pro provedení finanční analýzy byly podrobněji zpracovány elementární metody, a to analýza absolutních ukazatelů, analýza fondů finančních prostředků a analýza poměrových ukazatelů.

V praktické části byla představena společnost ZEVETA MACHINERY, a. s., jejichž hlavní činností je výroba dílů pro automobilový průmysl. Dále byla provedena analýza výkazů účetní závěrky pomocí absolutních a poměrových ukazatelů. U absolutních ukazatelů byla vypracována horizontální a vertikální analýza rozvahy, a také výkazu zisku a ztráty. V případě poměrových ukazatelů byly vypočteny hodnoty rentability, likvidity, zadluženosti a aktivity. Závěr praktické části byl věnován zhodnocení finanční situace společnosti a doporučením pro další roky podnikání.

V analyzovaném období 2004 – 2008 byla firma poměrně stabilní. V posledním roce byla vykázána ztráta v důsledku hospodářské krize, což ovlivnilo zejména ukazatele rentability. Došlo k poklesu tržeb, ovšem objem peněžních prostředků byl v roce 2008 nejvyšší, neboť společnost obdržela finanční kompenzaci za předčasné ukončení projektu Hoerbiger. Nejvyšší věřitelské riziko lze vyzorovat v roce 2005, kdy na úhradu krátkodobých závazků byl využit krátkodobý bankovní úvěr. S výjimkou roku 2007 bylo ve firmě splněno pravidlo solventnosti, tzn. doba obratu závazků je delší než doba obratu pohledávek. V budoucnosti by se podnik měl zaměřit na hledání nových odběratelů, čímž by se zvýšil objem tržeb. Dále lze doporučit úsporu nákladů, a to zejména osobních nákladů a nákladů na spotřebu energie. Firma by se měla snažit, aby přidaná hodnota, kterou vytvoří, pokrývala osobní náklady. Co se týče spotřeby energie, lze navrhnout hledání nových metod povrchových úprav, které by byly méně energeticky a ekologicky náročné.

ZEVETA MACHINERY, a. s. je dceřinou společností firmy ZEVETA Bojkovice, a. s. Finanční analýza se tedy zpracovává za celý konsolidační celek. TOP management by mohl zvážit využití ukazatelů z provedené analýzy, která je náplní této bakalářské práce, neboť se týká pouze dceřiné společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BAŘINOVÁ, D.; VOZŇÁKOVÁ, I. *Vyhodnocení a využití účetních výkazů pro manažery, společníky a akcionáře*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 99 s. ISBN 80-247-1115-X.
2. GRÜNWALD, R; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
3. KISLINGEROVÁ, E; HNILICA, J. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
4. KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 18. aktualiz. vyd. Praha: Bova Polygon, 2008. 413 s. ISBN 978-80-7273-152-7.
5. LANDA, M. *Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2006. 495 s. ISBN 80-86861-11-2.
6. PASEKOVÁ, M. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 210 s. ISBN 978-80-903962-6-5.
7. PILAŘOVÁ, I.; PILÁTOVÁ, J. *Účetní závěrka, základ daně a finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2008*. 2. vyd. Praha: VOX, 2008. 184 s. ISBN 978-80-86324-74-6.
8. Výroční zprávy společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008.
9. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM ZKRATEK

A	aktiva
a. s.	akciová společnost
aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
cca	circa (přibližně)
CF	cash flow
CK _{krátkodobý}	cizí kapitál krátkodobý
č.	číslo
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČPP	čisté pohotové prostředky
EAR	nerozdělený zisk
EAT	čistý zisk (zisk po zdanění)
EBIT	zisk před odečtením úroků a daní
EBITDA	zisk před odečtením odpisů, úroků a daní
EBT	hrubý zisk (zisk před zdaněním)
EPS	čistý zisk na akcii
IČ	identifikační číslo
Kč	Korun českých
mil.	milion
např.	například
OA	oběžná aktiva
odst.	odstavec
P	pasiva
p. k.	počet kusů
P/E	price-earnings ratio
písm.	písmeno
popř.	popřípadě
PP	pohotové peněžní prostředky
PSČ	poštovní směrovací číslo
ROA	rentabilita aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
Sb.	sbírka
s.	strana
t	sazba daně z příjmů

tab.	tabulka
tis.	tisíc
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
úč.	účetní
ÚH	účetní hodnota
VH	výsledek hospodaření
ZOÚ	zákon o účetnictví

SEZNAM SYMBOLŮ

X	hodnota vybraného ukazatele
X_t	hodnota vybraného ukazatele za běžný rok
X_{t-1}	hodnota vybraného ukazatele za předchozí rok
X_i	hodnota dílčího ukazatele
$\sum X_i$	hodnota absolutního ukazatele

SEZNAM GRAFŮ

Graf 4.1	Vývoj průměrného počtu zaměstnanců za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.2	Vývoj aktiv za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.3	Vývoj pasiv za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.4	Struktura aktiv za sledované období 2004 - 2008
Graf 4.5	Struktura pasiv za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.6	Vývoj výnosů za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.7	Vývoj nákladů za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.8	Vývoj procentního podílu výnosů na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období 2004 - 2008
Graf 4.9	Vývoj procentního podílu nákladů na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.10	Vývoj rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.11	Vývoj rentability dlouhodobých zdrojů za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.12	Vývoj rentability tržeb za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.13	Vývoj rentability nákladů za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.14	Vývoj ukazatelů likvidity za sledované období 2004 - 2008
Graf 4.15	Vývoj podílu vlastního kapitálu na aktivech a stupně krytí stálých aktiv za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.16	Vývoj majetkového koeficientu za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.17	Vývoj ukazatele celkové zadluženosti a zadluženosti vlastního kapitálu za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.18	Vývoj úrokového krytí a úrokového zatížení za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.19	Vývoj obrátky celkových aktiv za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.20	Vývoj doby obratu aktiv a doby obratu zásob za sledované období 2004 – 2008
Graf 4.21	Vývoj doby obratu pohledávek a doby obratu závazků za sledované období 2004 – 2008

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 3.1	Vzájemné vazby mezi účetními výkazy
Obr. 4.1	Organizační struktura

SEZNAM TABULEK

Tab. 2.1	Základní struktura rozvahy
Tab. 2.2	Struktura výkazu zisku a ztráty
Tab. 2.3	Cash flow nepřímou metodou
Tab. 2.4	Možné řešení přehledu o změnách vlastního kapitálu
Tab. 4.1	Hodnoty ukazatelů rentability za sledované období 2004 – 2008
Tab. 4.2	Hodnoty ukazatelů likvidity za sledované období 2004 – 2008
Tab. 4.3	Hodnoty ukazatelů zadluženosti za sledované období 2004 – 2008
Tab. 4.4	Hodnoty ukazatelů aktivity za sledované období 2004 – 2008

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. 5. 2010

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Šanov 189

763 21

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	Rozvaha společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. k 31. 12. za sledované období 2004 – 2008 (v tis. Kč)
Příloha č. 2	Výkaz zisku a ztráty společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008 (v tis. Kč)
Příloha č. 3	Horizontální analýza rozvahy společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008 (v tis. Kč, v %)
Příloha č. 4	Vertikální analýza rozvahy společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008
Příloha č. 5	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008 (v tis. Kč, v %)
Příloha č. 6	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008
Příloha č. 7	Výpočet ukazatelů finanční analýzy společnosti ZEVETA MACHINERY, a. s. za sledované období 2004 – 2008